

Nieuwsbrief

Stichting Taalverdediging

Voor herstel en behoud van het Nederlands - 2015 - Nummer 4

Eerste Kamer keurt Engelstalig basisonderwijs goed

Geachte lezer,

Op 29 september was het dan zo ver. De Nederlandse Eerste Kamer stemde na maanden vertraging in met de vervanging van de Wet op het Primair Onderwijs, waarin het toegestaan wordt om op deze scholen een deel van de lestijd in het Engels, Frans of Duits te geven. Die twee laatste talen spelen in de praktijk vrijwel geen rol en zijn er alleen bij gevoegd om niet de indruk te wekken dat de wetgever bezig is van Nederland een Engelstalig land te maken. Het gaat dus om Engels. De globalisten, mondialisten, internationalisten of hoe deze taalverraders zichzelf ook noemen, hebben de taal als werktuig ontdekt om de Nederlandse jeugd te onthechten van haar omgeving en haar afkomst. Na het afschaffen van het kennis nemen van de vaderlandse geschiedenis, is nu het vervangen van het lesgeven in de moedertaal op de basisschool aan de beurt.

Voorlopig mag 15% van de lessen in de genoemde vreemde talen gegeven worden en na het houden van een aantal proeven zal dat over enkele jaren stap voor stap worden verhoogd naar 30 en 50 ten honderd. Dat zal, zo bleek uit de beraadslagingen in de senaat, niet het eindstation zijn. Volledig Engelstalig basisonderwijs was voor sommige fracties niet onbespreekbaar. Uit die

beraadslagingen werd verder duidelijk dat tegen scholen die het percentage nu al willen verhogen, niets zal worden ondernomen. Of het les geven in het Engels in de toekomst vrijwillig zal blijven is ook niet zeker. Van de zijde van enkele paarse partijen werd aangedrongen van die 15% alvast maar het minimum te maken. Het ziet er voor het Nederlands in Nederland dus duister uit, want het invoeren van een vreemde voertaal in het (basis-) onderwijs leidt onherroepelijk tot het verval van de eigen taal. Als de anti-Nederlandse partijen hun meerderheid in de Eerste Kamer tot in lengte van jaren blijven behouden en hun cultuurverwoestende werk voortzetten, voorzien we dat het Nederlands in de samenleving na verloop van tijd nog slechts de functie van huis- tuin- en keukentaal zal vervullen en in sommige kringen als zodanig zelfs daarvoor niet meer zal worden gebruikt. Dan nog de uitslag van de stemming over het wetsontwerp: Voor stemden VVD, CDA, PvdA, D66, GroenLinks, ChristenUnie, 50+ en SGP. Tegen waren SP, PVV, PvdDieren en de senator die de provinciale partijen vertegenwoordigt. Op de volgende bladzijden volgt een samenvatting van de betogen van de woordvoerders van de partijen.

**Met grote droefenis hebben wij
afscheid moeten nemen van:**

Het Nederlandstalig onderwijs

**Wat tussen '40 en '45 niet is gelukt is nu
door de politiek wél tot stand gebracht:**

Onderwijs in een vreemde taal

Samenvatting Eerste Kamerdebat

Hieronder kan u een beknopte samenvatting lezen van de betogen die de woordvoerders van de Eerste Kamerfracties inzake het wetsontwerp hielden, eerst van de partijen die VOOR de invoering van tweetalig basisonderwijs stemden:

Prof. dr. S.C. van Bijsterveld (CDA)

Dit Kamerlid is hoogleraar aan de volledig Engelstalige *University of Tilburg* en dus ervaringsdeskundige op het gebied van lesgeven in het Engels. Zij vond het invoeren van het Engels als voertaal in 15% van de lestijd, met als doel het voorbereiden van de leerlingen op het functioneren in een globaliserende wereld, geen bezwaar. Bij bijvoorbeeld 50% werd het wat anders. Dan zou het Nederlandstalige karakter van de scholen aangetast kunnen worden en zou extra aandacht geschonken moeten worden aan de vraag of de kennis van de Nederlandse taal van de leerlingen er niet onder zal lijden. Mevrouw Van Bijsterveld wilde daarom dat de Kamer betrokken zou worden bij beslissingen ten aanzien van het verhogen van het percentage les in het Engels van 15 naar 30 of meer. Ernstige twijfels had het CDA-Kamerlid over het peil van de Engelse taalkennis van de leerkrachten. Indien die niet voldoende was, zou de leerlingen de Engelse taal niet goed aangeleerd worden en zou ook de lesstof van het in het Engels te geven vak (bijvoorbeeld aardrijkskunde) niet goed worden overgedragen. Zij vond het in dat licht merkwaardig dat de leerkrachten wel gekwalificeerd moeten zijn om Engelse les te geven, maar niet om IN het Engels les te mogen geven. Mevrouw Van Bijsterveld vroeg ook in welke taal de cito-toets gehouden zal worden en hoe bij het aansluitende middelbaar onderwijs omgegaan zal worden met de verschillen tussen doorstromende leerlingen uit basisscholen mét en zonder tweetalig onderwijs. Zij wees daarbij op de bezwaren uit de brief van Taalverdediging (zie bladzijde 7).

Ofschoon de staatssecretaris haar geen enkele toegeving wilde doen aangaande haar bezwaren en bedenkingen, stemde zij met de hele CDA-fractie tóch VOOR de invoering van de nieuwe wet.

Prof. dr. J.A. Bruijn (VVD)

Woordvoerder professor Bruijn van de VVD omarmde het invoeren van tweetalig basisonderwijs geestdriftig. Hij baseerde zijn geestdrift op een aantal rapporten van fundamentalistische voorstanders van het invoeren van Engelstalig onderdompelingsonderwijs op de basisscholen, die zelf betrokken zijn bij deze invoering.

Zonder enige vorm van kritiek werden de bevindingen van deze slaggers die hun eigen vlees keuren, overgenomen. De VVD-spreker zei dat invoering van de nieuwe wet noodzakelijk was, omdat het reeds op grote schaal toegepaste lesgeven in het Engels op de basisscholen weliswaar oogluikend toegestaan werd, maar volgens de

oude wet wel verboden was. Met deze uitspraak stelde de heer Bruijn terecht vast dat het arrest van het Haagse gerechtshof in het hoger beroep, ingesteld door de Stichting Taalverdediging, tegen het BOOR en gewezen in februari, op kromspraak berustte. Professor Bruijn zei (tot drie keer aan toe) dat de genoemde 15% les geven in het Engels geen maximum zou moeten zijn maar eerder een minimum en in ieder geval als richtlijn zou moeten gelden. Hiermee stelde de VVD'er zich dus nog fanatieker op dan zijn partijgenoot staatssecretaris Dekker. Als het aan de VVD-woordvoerder ligt, wordt het lesgeven in de vreemde taal Engels (over Frans en Duits werd door hem met geen woord gerept) dus eigenlijk verplicht. Met kritiek op zijn standpunt door een andersdenkende SP-senator werd door hem tot twee keer aan toe de draak gestoken. Via de achterdeur wenste de heer Bruijn het percentage les in het Engels zo spoedig mogelijk op te voeren. Hij wilde de toegang tot de zogenaamde internationale scholen, waar veel meer dan 15% les in het Engels gegeven wordt en waar alleen buitenlandse leerlingen worden toegelaten, ook openstellen voor Nederlandse scholieren. Of scholen die de voorlopig geldende beperking van 15% nu al willen omzeilen en zich om die reden omvormen tot scholen voor internationaal (Engels) onderwijs, daarin gehinderd, gedoogd of gestimuleerd zouden moeten worden, liet de VVD-senator in het midden. De gehele VVD-fractie stemde VOOR het wetsvoorstel.

Drs. J.E.A.M. Nooren (PvdA)

In de Eerste Kamer, in de samenstelling van voor de verkiezing van mei dit jaar, werden onderwijszaken namens de PvdA behandeld door mevrouw Linthorst. Deze senator had als een van de weinigen het onderwerp tweetalig basisonderwijs grondig bestudeerd en had daarbij de "lovende rapporten" waarmee staatssecretaris Dekker was komen aanzetten, doorgespit. Haar gevolgtrekking was dat die rapporten helemaal niet zo gunstig waren als door de staatssecretaris was voorgespiegeld. Er rezen bij haar bovendien een aantal bezwaren tegen deze vorm van onderwijs, die haar hadden doen besluiten de staatssecretaris eens geducht door te zagen over het onderwerp. Haar schriftelijke vragen waren voor de bewindsman moeilijk te beantwoorden. Hem was duidelijk geworden dat de PvdA-woordvoerster niet zo eenvoudig met een kluitje in het riet was te sturen als de meeste andere senatoren. Daarop besloot hij de plenaire behandeling van het wetsontwerp door te schuiven naar de volgende zittingsduur van de Senaat, in de wetenschap dat mevrouw Linthorst daar geen deel meer van uit zou maken. Intussen zorgde het bestuur van de regeringspartij PvdA voor een dusdanige kandidaatstelling voor de verkiezing van de nieuwe leden van de Eerste Kamer dat de PvdA-fractie weer "terug in het hok" geleid kon worden. En zo geschiedde het dat bij de behandeling de nieuwe woordvoerster van de sociaal-democraten, mevrouw Nooren, in haar eerste optreden achter het spreekgestoelte van de hoge vergadering, het wetsontwerp in blijdschap wist te omarmen. Van de terechte kritiek van haar voorgangster was in haar betoog niets meer te bespeuren en daarom stemde de PvdA-fractie een-

drachtig VOOR het wetsontwerp tweetalig basisonderwijs.

Prof. dr. R.R. Ganzevoort (GroenLinks)

De volgende voorstander bleek uiteindelijk professor Ganzevoort van GroenLinks te zijn. Voorstander was hij niet aanstands en vol overtuiging geworden, nee, er ging een lange tijd van twijfel aan vooraf. In een bij wijze wijsgerig hardop denken woog en overwoog hij of het nu beter was om de wet in te voeren, een

beetje beter dan om haar niet in te voeren, of juist niet beter, dan wel een beetje beter om het niet te doen, of dat het om het even was. De spanning op die wijze opvoerend, ontweek hij de discussie met een andere senator en verloor zich in opmerkingen die gingen over kansen voor kanslozen en te missen kansen voor nietkanslozen. Over de werkelijke gevolgen van het (gedeeltelijk) ontnerlandsen van het basisonderwijs kwam van hem geen woord. Zelden is er achter het spreekgestoelte van de Eerste Kamer zó om de te behandelen zaak heen gedraaid als door deze professor. Maar toen de spanning, die hij opgeroepen had over het in te nemen standpunt van zijn fractie tot onzichtbare hoogte was gestegen, plofte de ontknoping zo maar ineens op het Kamertapijt. GroenLinks zou VOOR het wetsontwerp stemmen.

Drs. H.J. Pijlman (D66)

De buit was binnen voor D66. De woordvoerder van deze partij, de heer Pijlman, kon tevreden in zijn zetel achterover leunen. De invoering van het door zijn partij begeerde onderwijs op de basisschool IN de Engelse taal was verzekerd van een meerderheid in de Eerste Kamer en daarmee gewettigd. De VVD- en PvdA-

senatoren hadden het vuile werk in de senaat gedaan en hem restte alleen nog het met wat praten over zaken rond het Engels in de maatschappij in het algemeen en in het onderwijs in het bijzonder zijn spreektijd te vullen. Zo diende hij voor de aardigheid een motie in, die hij later weer introk. Senator Pijlman was de grote overwinnaar in het debat. Hij kon het zich veroorloven om, als een gokker die de speelbank had laten springen en van de winst het personeel royale fooien toegooit, een aantal Friese zinnen rond te strooien. Er kon zelfs enig mededogen vanaf met het door de nieuwe wet geteisterde Nederlands. Hij vroeg zich schijnheilig af of de Nederlandse taal nog wel genoeg beschermd was en stelde voor, een discussie te houden over de toekomstige positie van onze taal in Nederland. Nadat senator Pijlman had vastgesteld dat het Engels de overwegende taal in het Nederlandse hoger onderwijs geworden was, maakte hij een voorzichtige opmerking over een nog verder reikend gewicht van het Engels in het basisonderwijs. Daar bleef het bij, want het Kamerlid besepte natuurlijk wel dat het niet het juiste ogenblik was om zout in de verse wonden te strooien van het Nederlands, ter vergadering toegebracht door de meerderheid van de leden van de Eerste Kamer.

SGP

Net als in de Tweede Kamer heeft de SGP-fractie in de senaat voor het wetsontwerp gestemd. In onze vorige Nieuwsbrief plaatsten we de verklaring voor dit opmerkelijke stemgedrag, die we van de beleidsmedewerker van die partij, de heer Leertouwer, hadden ontvangen. Hij schreef daarin dat de SGP tegen tweetalig basisonderwijs was, maar dat volgens zijn partij, na de uitspraak van het Haagse gerechtshof in onze zaak tegen het BOOR, de oude wet zo lek was als een mandje. Het hof had naar de mening van de SGP terecht vastgesteld dat die oude wet wel degelijk onbegrensde mogelijkheden bood om onderwijs in het Engels te geven op de basisscholen. De nieuwe wet stelde paal en perk aan de hoeveelheid lessen in een vreemde taal, namelijk 15%, en was daarmee van de twee de minst slechte. Dit standpunt is tijdens het debat in de Eerste Kamer volledig onderuit gehaald door staatssecretaris Dekker, die verklaarde dat er in de oude wet GEEN ruimte was om het Engels, Duits en Frans als voertalen te gebruiken bij andere vakken. Dit standpunt was eerder in de vergadering al geuit door VVD-senator Bruin. We hadden van de Eerste Kamerleden van de SGP verwacht dat zij na deze uitspraken naar de microfoon waren gesneld om hun collega Bruin en de staatssecretaris te vragen of de uitspraak van het hof dan vals was en of deze magistraten zich misschien met opzet "vergist" hadden. Maar nee, de Staatkundig Gereformeerde heren hielden de kaken stijf op elkaar. Ook over de mogelijkheid die de nieuwe wet aan de regering biedt om per Maatregel van Bestuur het percentage van 15 te verhogen naar 50, kwam van SGP-zijde geen protest. De SGP-senatoren stemden zonder enig voorbehoud en zonder welke kritiek dan ook VOOR het wetsontwerp dat lesgeven IN het Engels bij andere vakken dan Engels mogelijk maakt. Is deze gedoogpartij in ruil voor de steun aan dit wetsontwerp misschien iets op ander gebied in het vooruitzicht gesteld, waarvoor men het handhaven van de oude wet heeft opgegeven? We weten het niet, maar als dat wel zo is, zouden we dat graag vernemen. Dat is wel zo eerlijk.

ChristenUnie

Net als het CDA heeft de ChristenUnie de steven gewend en is van tegenstandster veranderd in voorstandster van tweetalig basisonderwijs. In de Tweede Kamer was daar als reden voor opgegeven dat men de kinderen in de grensstreek met Duitsland de mogelijkheid wilde geven zich reeds op de basisschool voor te bereiden op een latere baan in Duitsland. Het verengelsen van de rest van de Nederlandse jeugd werd daarbij op de koop toe genomen. Dat is een duidelijk standpunt, waarmee deze partij heeft aangegeven dat zij niet meer kan worden beschouwd als voorstandster van het herstel en behoud van het Nederlands. Wij hopen dat de ChristenUnie dat voor alle duidelijkheid in het volgende verkiezingsprogramma zonder omwegen zal vermelden. De Eerste Kamerleden van de ChristenUnie stemden, zonder beperkende stemverklaring, VOOR het wetsontwerp.

50+

Over 50+ blijven we ons verbazen. Nadat het enig overgebleven Tweede Kamerlid van deze, door interne ruzies verscheurde, partij, de heer Krol, tegen onze verwachting in TEGEN het wetsontwerp had gestemd (zijn afvallige voormalige fractiegenoot stemde wel voor)

bleken de senatoren van 50+ een andere mening toegevoerd. Zij zagen af van deelname aan de beraadslagingen, maar voegden zich uiteindelijk wel bij de Eerste Kamerleden die zich verhieven, toen bij zitten en opstaan werd gestemd over het wetsontwerp voor tweetalig basisonderwijs. 50+ stemde dus VOOR.

Na al deze voorstanders nu aandacht voor de TEGENstanders van het invoeren van de Wet Tweetalig Basisonderwijs, die er gelukkig ook waren.

Mevr. A.M.V. Gerkens (SP)

Mevrouw Gerkens begon haar betoog met enkele opmerkingen over de slinkende taalvaardigheid onder de jongeren. Waar die zich vroeger door het toen nog uitstekende onderwijs correct in het Nederlands konden uitdrukken, is het tegenwoordig vaak droevig gesteld met het taalgebruik onder de jeugd. Niet alleen bij laaggeletterden, maar

ook bij de hoger opgeleiden. Waar de goede verstaander uit kon opmaken dat zij vond dat er juist méér tijd aan het verbeteren van de kennis van het Nederlands zou moeten worden besteed op de basisschool, in plaats van minder, door een deel van de lessen in het Engels te geven. Verder wees zij op de eigenheid van de Nederlandse taal. De betekenis van woorden als "gezelligheid" en "lekker" kunnen moeilijk in een vreemde taal worden overgebracht. Dan stelde zij dat de kwantitatieve omvang van het Nederlands weliswaar zijn beperkingen heeft, maar dat onze taal zich altijd nog wel onder de in verhouding veel gesproken talen in de wereld bevindt en door tientallen miljoenen beheerst wordt. In Europa is het zelfs de achtste taal wat sprekers betreft. Het Woordenboek der Nederlandse Taal is het grootste woordenboek ter wereld, ging zij voort. Het bevat meer dan 400.000 woorden! (genoeg om je er in alle gevallen in uit te kunnen drukken - red.) Volgens de SP-senator was het Nederlands een taal om trots op te zijn.

Na deze, voor het Nederlands opbeurende, woorden sprak mevrouw Gerkens haar bezorgdheid uit over de waarde van de onderzoeksrapporten waar de staatssecretaris mee schermde. Volgens haar waren ze niet eenduidig en werd er niet voldoende bij vermeld of de voor de onderzoeksrapporten uitverkoren kinderen, vanwege de hogere opleiding van de ouders, al niet een voordeel hadden op de kinderen in het reguliere onderwijs. Verder was er nog geen onderzoek gedaan naar het verwerven van de Nederlandse taal tijdens tweetalig onderwijs aan anderstaligen en kinderen met een taalachterstand. De SP-senator sprak haar vrees uit dat er een tweedeling zou ontstaan tussen scholen met tweetalig onderwijs, vooral bezocht door kinderen met hoger opgeleide ouders uit de betere buurten, en eentalige scholen, bezocht door kinderen die het wat dat betreft wat minder hadden getroffen. Deze tweedeling zou dan weer gevolgen hebben voor het doorstromen van de verschillende leerlingen naar het vervolgonderwijs, welk onderwijs daarmee in die opvang met extra moeilijkheden zou worden opgescheept. Onder de scholen die tweetalig onderwijs gaan geven, zullen er zijn die, om zogenaamde "native speakers" als leerkrachten aan te kunnen trekken, de ouderbijdrage zullen verhogen. Ouders die die

bijdrage niet kunnen betalen, zullen dan gedwongen worden hun kinderen naar een andere tweetalige school te sturen, waar het onderwijs in de vreemde taal door PABO-leerkrachten zal worden verzorgd, hetgeen een groot onderwijskwaliteitsverschil zou kunnen opleveren. De senator merkte op dat niet was aangetoond dat kinderen die al heel jong werden ondergedompeld in een vreemde taal, die taal uiteindelijk beter zouden beheersen dan kinderen die pas in een later stadium van hun opleiding in deze taal les zouden krijgen bij andere vakken. Zij bekritiseerde daarbij terloops de pogingen van minister Asscher om ook meteen maar even de kinderopvang voor 50% Engelstalig te maken. Voorts ging zij in op het door de staatssecretaris aangevoerde economisch belang als argument voor de vreemde taalonderdompeling. Waarom wordt dan niet de mogelijkheid geboden zich te laten onderdompelen in opkomende talen als Mandarijn, Russisch, Arabisch en Spaans? wilde zij van de staatssecretaris weten. De eindgevolgtrekking van mevrouw Gerkens was dat de nieuwe wet de tweedeling versterkt, onbekende effecten heeft op kinderen met een taalachterstand, geen bewezen meerwaarde heeft en niet voor versterking en verrijking van de Nederlandse taal zorgt. De gehele fractie van de SP stemde TEGEN het invoeren van tweetalig basisonderwijs.

Dhr. A. Kops (PVV)

Steun voor het Nederlandstalig houden van het basisonderwijs kwam ook van senator Kops van de PVV. Hij vroeg zich af in hoeverre het streven van de regering de jonge kinderen te verengelsen was opgedragen door de leiding van de Europese Unie. Hij wees in dat verband op de Memorie van Toelichting bij het wets-

ontwerp, waarin Duits, Frans en Engels genoemd worden als werktalen van Europese instellingen, waarvan de regering vindt dat iedere EU-burger er ten minste één van zou moeten kennen. De regering mag volgens de nieuwe wetstekst het percentage lesgeven in het Engels (en Frans en Duits) naar believen, per Algemene Maatregel van Bestuur, opvoeren, zonder daarbij de toestemming van de Kamers te hoeven vragen. Daar was senator Kops het NIET mee eens. De PVV-senator had niets tegen het leren van vreemde talen, integendeel, maar het Nederlands moet wel de dominante taal op school blijven. Het Engels, zo vervolgde hij, rukt steeds meer op in de samenleving en het verengelsen van de basisscholen, waar het in het wetsontwerp om gaat, zal deze ontwikkeling nog versterken. Daarom, en om de tanende taalvaardigheid en taalkennis wat betreft het Nederlands onder de jeugd te versterken, zou er niet minder aandacht aan onze taal op de basisschool moeten worden gegeven, maar juist meer! Als de wet wordt ingevoerd, komt een ontwikkeling naar volledig Engelstalig onderwijs op gang, ten gevolge waarvan de samenleving grotendeels zal verengelsen en waarbij het Nederlands nog slechts aan de keukentafel zal worden gebruikt. Hij noemde ook de mogelijkheid dat, indien het lesgeven in het Engels vooral zou plaatsvinden op scholen waar de kinderen van de elite op zitten, er een duale samenleving zal ontstaan. In dat verband wees hij op de vroegere taaltoestand in Vlaanderen; de sjeke bovenlaag sprak Frans en het eenvoudige volk Nederlands. Nadat de

heer Kops zijn twijfel had uitgesproken of de van de PABO's komende leerkrachten wel in staat zullen zijn om bijvoorbeeld aardrijkskunde in het Engels, geschiedenis in het Duits en rekenen in het Frans te geven, kondigde hij aan dat de leden van de PVV-fractie TEGEN de invoering van tweetalig basisonderwijs zouden stemmen.

Drs. H. ten Hoeve (OSF)

Een groot deel van de partijen die wel in de Provinciale Staten zeten maar niet in de Tweede Kamer, worden in de Eerste Kamer vertegenwoordigd door de senator van de Onafhankelijke Senaats Fractie (OSF), de heer Ten Hoeve. Hij is zelf lid van de Fryske Nasionale Party (Friese Nationale

Partij) en is als tweetalige Fries ervaringsdeskundige bij uitstek als het gaat om het in stand houden van een minderheidstaal tegenover een meer dominante taal. Taalverdediging heeft daarom met beide oren extra goed geluisterd naar zijn opvattingen jegens het wetsontwerp.

In zijn beschouwing over het wetsontwerp begon de senator met het advies van de Europese Unie aan alle EU-burgers om elk minstens één (of twee) van de andere EU-talen te leren. Hij stelde daarbij vast dat dit in Nederland zo wordt uitgelegd, dat die andere taal dan het Engels zou moeten zijn. Dit omdat deze taal in Nederland nu eenmaal als de lingua franca van Europa en de rest van de wereld wordt beschouwd. Andere talen leren zou dan overbodig zijn. (Een pragmatisch standpunt dat inderdaad veel gehoord wordt, maar beslist niet uit genoemd advies van de EU afgeleid kan worden, omdat daarin geen specifieke talen genoemd worden - red.). Uitgaande van dit Nederlandse streven naar de verplichting in de hele wereld het Engels als internationale taal in te voeren leek het hem wel zinvol een gedeelte van de lessen op de basisscholen in die taal te geven. Een beperkt percentage wel te verstaan: 15% en niet meer, want anders zou het de positie van het Nederlands in de samenleving ondergraven. Voor de tweetalige provincie Friesland had de heer Ten Hoeve en andere verdeling van de lestijd in gedachte. In die provincie was een tweetalige kinderopvang (Nederlands/Fries) en drietalig basisonderwijs het beste, dit laatste in de verdeling 40% Nederlands, 40% Fries en 20% Engels (hoe voorkomen moet worden dat de kinderen de drietalige woordenschat, behorende bij bijvoorbeeld aardrijkskunde, door elkaar gaan gebruiken, vertelde de Friese senator er niet bij). Aangezien deze vorm van drietalig onderwijs reeds op een aantal Friese basisscholen wordt toegepast, lijkt het Taalverdediging belangrijk om hier eens een onderzoek naar te houden. Senator Ten Hoeve putte uit de taaltoestand in zijn provincie ook de gegevens om de ontwikkeling van het Nederlands in de rest van Nederland te kunnen voorspellen. In Friesland is het Nederlands de dominante taal en het handhaven daarnaast van het Fries is niet gemakkelijk. Indien in Nederland het Engels naast het Nederlands als algemene taal zou gaan gelden, voorzag hij dat het met het gebruik van de Nederlandse

taal bergafwaarts zou gaan. Dit zou met name door het opvoeren van het percentage onderdompelingsonderricht op de basisscholen extra in de hand worden gewerkt. Daarom hechtte het Eerste Kamerlid grote waarde aan het betonnen van de 15-procentsregel. Omdat de staatssecretaris volgens het wetsontwerp het percentage naar eigen inzicht kan verhogen, stemde de heer Ten Hoeve TEGEN de invoering van de nieuwe wet.

Partij voor de Dieren

De fractie van de Partij voor de Dieren zag af van deelname aan de beraadslagingen, maar stemde wel TEGEN de invoering van tweetalig basisonderwijs.

Tot zo ver het verslag van dit debat.

Wat Nu?

Na het in werking treden van de nieuwe wet die onderwijs in de Engelse taal op de Basisscholen mogelijk maakt, dacht ons kaderlid Kees Ruig na over wat ons als taalverdedigers te doen staat om de verwoestende gevolgen ervan voor onze taal zo veel mogelijk te bestrijden. Hieronder zijn overwegingen:

“Ik heb het gevoel (maar het is niet meer dan een intuïtief gevoel) dat de populariteit van het Engels z'n toppunt zo langzamerhand bereikt heeft. De druk van andere talen (Duits, Spaans, Chinees) wordt voelbaar. Maar ook de groeiende zorg voor het Nederlands. En... als een en ander werkelijk wordt doorgezet, wordt ook het gebrek aan leraren die geboortig Engels spreken, voelbaar. Welke vakken moeten in het Engels gegeven worden? Nederlands misschien ha, ha? Of rekenen? Dan worden die arme kinderen daar nog slechter in. Ze zouden dan moeten leren dat one-point-five gewoon 1½ is. Aardrijkskunde misschien? Dan leren ze alle plaatsnamen in het Engels (bijvoorbeeld The Hague) en kunnen helemaal niks meer terugvinden in een Nederlandse atlas. Geschiedenis? Vanuit Brits perspectief soms? Ook op de universiteiten wordt er nu gemord (zie onze vorige Nieuwsbrief).

Wat staat ons nu te doen? Naar mijn mening met goede argumenten druk blijven uitoefenen op politieke partijen en niet schromen ze eventueel belachelijk te maken, zoals we nu al doen met Albert Heijn. En zulke harde eisen stellen ten opzichte van de kwaliteit van het onderwijs, dat niemand er momenteel aan kan voldoen. Dus: geboortig Engels spreken. Dat houdt in: Engelsen (of Amerikanen) naar de PABO sturen om hun onderwijsakte te laten halen. En waarom geen handtekeningen verzamelen voor een referendum? Samenwerking met andere organisaties zoeken is een uitstekend idee. Laten we dan wel oppassen niet te agressief over te komen, want dat schrikt af. Assertief en vooral rationeel samenwerken lijkt me het beste.”

List en bedrog

Taalverdediging heeft dertien jaar lang gestreden tegen het invoeren van het Engels als voertaal in het basisonderwijs. Kosten noch moeite werden gespaard, maar het was uiteindelijk tevergeefs. Er mag nu in deze vreemde taal lesgegeven worden aan de kinderen in Nederland. Het begon in 2001 met de aankondiging van het toenmalige hoofd van het uit de staatskas gefinancierde Europees Platform voor Nederlands Onderwijs, op een bijeenkomst van de Fryske Akademy in Leeuwarden. Er werd door hem gezegd dat het zijn organisatie gelukt was om heel veel scholen in het voortgezet onderwijs over te halen een deel van de lessen in de Engelse taal te geven en dat hij, ofschoon het volgens de wet niet mocht, ook zou proberen het lesgeven in het Engels op de basisscholen in te laten voeren.

Het BOOR

Meteen kreeg hij vanuit de hoek van de Groningse universiteit medewerking voor zijn plan, en het Bestuur Openbaar Onderwijs Rotterdam (BOOR) was bereid een aantal van zijn basisscholen als proeftuin te laten misbruiken. Taalverdediging kwam meteen in het geweer en richtte zich tot allerlei instellingen die geacht werden deze wetsovertreders de wacht aan te zeggen. De Onderwijsraad, de Onderwijsinspectie, het Ministerie van Onderwijs, het gemeentebestuur van Rotterdam en vele andere zijn door ons benaderd. Zonder enig succes. De leidinggevendenden bleken allemaal bij de snode plannen om het Nederlands te ondermijnen betrokken te zijn. Een ware samenzwering tegen de Nederlandse taal! Erop vertrouwend dat Nederland een rechtsstaat is en de wet de wet, begon Taalverdediging aan een langdurige gang langs de instellingen van het Nederlandse rechtsstelsel. Begonnen werd met een klacht bij de Gemeentelijke Ombudsman van Rotterdam. Dit leidde tot een hoorzitting van de gemeenteraadscommissie van Onderwijs. Daar werden enkele verontruste gemeenteraadsleden volledig om de tuin geleid door de CDA-wethouder Van Geluk, die korte tijd later werd benoemd tot burgemeester van de gemeente Westland.

Gerechtelijke procedures

Daarna werden verschillende procedures gevoerd bij de bestuursrechter, waarbij het BOOR allerlei verdragingsacties instelde. Zo werden telkens drogredenen aangevoerd om Taalverdediging niet ontvankelijk te laten verklaren. Aan het eind van deze rechtsgang ving Taalverdediging bot bij de Raad van State. Met die afwijzing was de weg geopend naar procede-

ren via het burgerlijk recht. Ook hier kreeg onze Stichting te maken met ellenlange vertragingen. Intussen was de Haagse politiek wakker geworden en besepte dat een en ander wel eens uit zou kunnen lopen op een verbod op het geven van les in het Engels aan de schoolkinderen.

Proefje

Op het ministerie van Onderwijs verzon men toen een list. Via de Experimenten Wet zou een proefje kunnen worden gehouden met tweetalig onderwijs. Het probleem was dat daar in eerste instantie geen Kamermeerderheid voor zou bestaan. Struikelblok zou het CDA kunnen zijn, dat bij monde van het Tweede Kamerlid professor J.J. van Dijk duidelijk afstand had genomen van het invoeren van de Engelse taal op de scholen van het BOOR. Hij vroeg in de Kamercommissie of dat proefje hetzelfde inhield als wat er in de Rotterdamse scholen werd aangeboden. De toenmalige staatssecretaris Dijkzema (PvdA) ontkende dit, waarmee zij loog of het gedrukt stond. De naïeve Van Dijk geloofde haar op haar bruine ogen en stemde tegen de moties van mevrouw Smits van de SP en de heer Bosma van de PVV, welke Kamerleden uit alle macht probeerden het onheil te keren. Het CDA wist wel te bewerktelligen dat het proefje slechts beperkt in tijd (2 jaar) en omvang (ongeveer 30 scholen verspreid over het hele land) mocht worden gehouden. In de aanloop naar de ontknoping van het proces voor de rechtbank deed de Onderwijsraad in november 2011 nog een valse duit in het zakje door met een aanbeveling te komen om de wet zo te veranderen dat onderwijs geven in vreemde talen (lees Engels) wettelijk toegestaan zou worden.

Uitspraak rechtbank

In mei 2012 was het dan eindelijk zo ver: de uitspraak van de Rotterdamse rechtbank. Taalverdediging werd zo goed als in het gelijk gesteld. Het onderwijs geven in het Engels op de basisschool was onwettig, maar... omdat er een proefje werd gehouden, stond de rechtbank aan alle scholen die tweetalig onderwijs gaven (en dat waren er inmiddels heel veel) toe om daarmee door te gaan. De rechters was het kennelijk ontgaan dat het proefje beperkt was tot 30 scholen. Tegen deze bedriegelijke uitspraak ging Taalverdediging natuurlijk in beroep, vertrouwend op de wijsheid en kennis van de leden van het gerechtshof.

Wetswijziging

Toen dit aanhangig was gemaakt, besloot staatssecretaris Dekker (VVD) een ontwerp voor wetswijziging in te dienen, teneinde het Engels als lestaal op alle basisscholen in te kunnen voeren. Aangezien er na de rampzalige verkiezingsuitslag van 2012 een grote paars/groene meerderheid in de Tweede Kamer was ontstaan, kon die wet daar snel doorheen gejaagd worden. Tot onze verbijstering bleken in deze Kamer ook de christelijke partijen CDA, ChristenUnie en SGP hun steun aan de wetswijziging te geven. Als de leden van de Eerste Kamer van deze partijen het voorbeeld van hun geestverwanten uit de Tweede Kamer zouden volgen, was het lot van het zuiver Nederlandstalige onderwijs in Nederland bezegeld.

Arrest van het hof

Na de zitting van het gerechtshof in Den Haag, in januari van dit jaar, zagen we nog hoopvol uit naar het te wijzen arrest. Onze advocaat had zijn best gedaan en verwachtte dat Taalverdediging in het gelijk zou worden gesteld. De nog geldende wetstekst, de Memorie van Toelichting betreffende het wetsontwerp uit 1998, het jaar waarin de oude wet tot stand kwam en de verklaring van de initiatiefnemer van deze wet, het Kamerlid Cornielje, wezen alle in dezelfde richting: lesgeven in het Engels was ONWETTIG. Eind februari werd de uitspraak dan bekend en kwam op ons neer als een mokerslag. Het hof veegde de wet en de rechtbankuitspraak van tafel, ging op de stoel van wetgever zitten en verklaarde het Engels als voertaal in het basisonderwijs toelaatbaar. Verder werd Taalverdediging veroordeeld in ALLE kosten van het hoger beroep en het daaraan voorafgaande proces. Het was voor iedereen duidelijk: dit was een politieke uitspraak! Deze magistraten hadden hun hoge positie misbruikt om hun geestverwanten in het onderwijs een flinke duw in de rug te geven en een door hen gehate actiegroep als Taalverdediging een klap op de kop toe te dienen. Het optreden van een dergelijk rechtsprekend gezelschap maakt de trias politica tot een schijnvertoning en zet de bijl aan de fundamenten van de rechtsstaat!

Eerste Kamer

Het laatste bedrijf in dit treurspel werd gevormd door de behandeling van het ontwerp van de nieuwe wet in de Eerste Kamer, waarvan u het verslag in deze Nieuwsbrief heeft kunnen lezen.

Brief aan Eerste Kamerleden

In de brief die Taalverdediging aan de leden van de Eerste Kamer stuurde, gaven wij 10 redenen op om tegen de invoering van tweetalig basisonderwijs te stemmen:

1. Veel leerlingen behalen niet het gewenste niveau van beheersing van (Nederlandse) taal en spelling. Dit onderwijs ontnemt de leerkrachten lestijd, die broodnodig is om de scholieren goed Nederlands te leren.
2. De Nederlandse vaktermen die bij het in het Engels te geven vak horen worden niet meer doorgegeven aan onze kinderen.
3. Leerlingen met een andere moedertaal krijgen bij tweetalig onderwijs te maken met drie talen. Het is voor een kind erg veel gevraagd om drie talen onder de knie te krijgen, waardoor taalachterstanden worden bevorderd, en daarmee sociale ongelijkheid ontstaat.
4. Leerlingen die op school geleerd wordt in een vreemde taal met elkaar om te gaan, zullen dat buiten de school ook doen. Dit tast de Nederlandstaligheid van de samenleving aan.
5. Deze vorm van onderwijs doet bij scholen de behoefte ontstaan aan moedertaalsprekers. Bijgevolg zullen veel scholen ernaar streven leerkrachten uit Engeland aan te trekken, waardoor de werkgelegenheid onder de Nederlandse onderwijzers en onderwijzeressen zal afnemen. Tegelijkertijd zullen onderwijzers die minder begaafd zijn in het spreken van de Engelse taal, voor hun baan moeten vrezen.
6. Nederlandse schoolboeken zullen worden vervangen door Engelse, die een op de Engelstalige landen gerichte inhoud hebben. De kinderen worden daarmee opgevoed alsof zij uit die landen komen, en niet meer uit Nederland.
7. Bij de eindtoets van het basisonderwijs, waarin de kennis van de Engelse taal meetelt, zullen de kinderen die niet voor tweetalig onderwijs hebben gekozen, een slechtere uitkomst kunnen verwachten.
8. Indien vooral leerlingen van hoogopgeleide ouders voor tweetalig basisonderwijs kiezen, zal de kloof tussen hen en de kinderen uit gezinnen met lager opgeleide ouders, die dat niet doen, groter worden.
9. De aansluiting met het voortgezet onderwijs zal voor de laatste groep moeilijker worden, aangezien het aanvangspeil van het vak Engels aangepast zal worden aan de kennis van de tweetalig opgevoede kinderen.
10. Er zal minder belangstelling zijn voor boeken in de Nederlandse taal, waardoor deze duurder zullen worden of helemaal niet meer zullen worden uitgegeven

Rondetafelgesprek hoger onderwijs

Op 10 december vond in de Tweede Kamer een rondetafelgesprek plaats over het gebruik van Engels in het hoger onderwijs. Aan de ene kant waren aanwezig leden van de vaste kamercommissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap: Van Dijk (SP), Duisenberg (VVD), Rog (CDA), Jadnanansing (PvdA), Van Meenen (D66) en Wolbert (PvdA en voorzitter). Aan de andere kant zaten vertegenwoordigers uit vooral de academische wereld. In de eerste ronde waren dat wetenschappers uit Tilburg, Maastricht en Wageningen en een vertegenwoordiger uit het bedrijfsleven. In de tweede ronde waren aanwezig vertegenwoordigers van BON (Beter Onderwijs Nederland), LSVB (studentenvakbond), het Hoger Beroepsonderwijs in Nederland, iemand van een Europese studentenorganisatie en een wetenschapper van de VU. Het rondetafelgesprek vond plaats naar aanleiding van het verschijnen van het 'Groot Manifest der Nederlandse taal', dat afgelopen zomer door BON openbaar is gemaakt. Dit Manifest is een oproep om de verengelsing van de universiteiten in Nederland tegen te gaan (zie vorige Nieuwsbrief).

Aan de orde kwamen eerst onheilspellende berichten over de ontwikkeling van de verengelsing. Van de masteropleidingen is 80% in het Engels. De universiteit van Utrecht wil blijkbaar alle masters in het Engels doen. Er is sprake van een glijdende schaal. Als de "master"opleiding in het Engels is, ligt het voor de hand om de "bachelor"opleiding ook in het Engels te doen. Vervolgens kwamen de argumenten voor meer Engels aan bod. Opvallend was hoezeer bepaalde wetenschappers en bestuurders zich in allerlei bochten wringen om de indruk te wekken dat ze het goed voor hebben met het Nederlands. In werkelijkheid spelen ze dubbel spel. Geschermd wordt ondermeer met de behoefte aan internationalisatie. Waarom? Daarom! Geen argumenten. BON en anderen wezen op het feit dat het er in de meeste gevallen alleen maar gaat om het aantal studenten te vergroten. Dat draagt bij aan de inkomsten en de status van de universiteit. Gewezen werd ook op de nadelige invloed van de financiering van de universiteiten door de overheid, namelijk op basis van aantallen studenten. Belangrijk onderdeel van de bespreking waren de gevolgen van de verengelsing. Door BON werd terecht gewezen op het feit dat veel studenten aan het begin van de studie het Nederlands onvoldoende beheersen en dat de verengelsing die beheersing verder achteruit doet gaan. Bij dit onderwerp komt altijd het Engels van de docenten aan de orde. Dat zou niet voldoende zijn. Vooral voorstanders van verengelsing zijn hier dol op, want dat geeft ze de mogelijkheid om te pleiten voor nog meer Engels, met name op het voorbereidend onderwijs en voor het aantrekken van nog meer buitenlandse docenten.

Ten slotte kwam ook het juridische kader ter sprake. Artikel 7, lid 2 WHW. Bepaalde sprekers waren van mening dat dit artikel in feite niet wordt nageleefd. Wat er op de universiteiten gebeurt, is nooit de bedoeling van de wetgever geweest. De universiteiten kunnen dit ongestraft doen, omdat niemand zijn vinger opsteekt, ook de politiek niet. Veel onderwerpen kwamen niet aan de orde. Zoals de vraag waarom Nederlandse universiteiten moeten opleiden voor werken in het buitenland. Als voorbeeld werd gegeven de HBO-opleiding voor fysiotherapie: we doen de opleiding in het Engels, want dan kun je ook in het buitenland werken. Ook niet aan de orde kwam de vraag naar het verband tussen taal en cultuur: door de verengelsing wordt het Nederlands als het ware onthoofd.

De kwaliteit van de vragen van de politiciers op de uiteenzettingen van de bezoekers was onder de maat. Veel open vragen om zo te voorkomen dat er een echte discussie zou ontstaan. Zo te horen was men slecht voorbereid. De enige met inhoudelijke en ter zake doende vragen was Van Dijk van de SP.

De conclusie is dat er bij voor- en tegenstanders een groot gebrek aan inzicht bestaat. Niemand heeft een goed overzicht van de problematiek. Iedereen rede-neert vanuit zijn eigen vierkante meter. Hopelijk is deze bijeenkomst de aanleiding om de discussie op een hoger niveau te brengen. Dit is zonder meer nodig, want men kan zich niet aan de indruk onttrekken dat de academische kaste in meerderheid lak heeft aan de eigen cultuur en bereid is uit eigen belang de eigen taal te verraden.

Veenbrand

Kamervragen Jasper van Dijk (SP)

In de vorige Nieuwsbrief hebben we op de voorkant het Taalmanifest afgedrukt, uitgegeven door het Taalcollectief, waarin de verengelsing van het hoger onderwijs in Nederland wordt bekritiseerd. Het Kamerlid Jasper van Dijk van de SP stelde naar aanleiding hiervan de volgende Kamervragen aan de minister van Onderwijs:

1. Wat is uw oordeel over het groot manifest der Nederlandse taal tegen de verengelsing van het hoger onderwijs - het zogenaamde "gloobish"? (www.beteronderwijsnederland.nl)
2. Is het juist dat "de meerderheid van de masteropleidingen in het universitair onderwijs wordt aangeboden in het Engels, zonder goede redenen"? Om welk percentage gaat het precies? (Telegraaf, 27 juni 2015)
3. Is het juist dat in het hbo inmiddels zo'n twintig procent van de opleidingen in het Engels wordt aangeboden en dat dit percentage toeneemt? Om welk percentage gaat het precies?
4. Deelt u de mening dat artikel 7.2 van de WHW — waarin staat dat het onderwijs in het Nederlands dient plaats te vinden, tenzij er goede redenen zijn daarvan af te wijken — weinig accuraat wordt nageleefd?
5. Op wat voor manier wordt toezicht gehouden op naleving van artikel 7.2 WHW? Wat zijn de sancties indien het artikel niet wordt nageleefd?
6. Hoe verklaart u de verengelsing van het hoger onderwijs? Deelt u de mening dat het te maken heeft met economische redenen, zoals de wens om zoveel mogelijk buitenlandse studenten binnen te halen of om hoog op de ranglijsten te komen?
7. Deelt u de mening dat door de verengelsing van het hoger onderwijs een "gesegregeerde intellectuele elite ontstaat die letterlijk en figuurlijk niet meer eenzelfde taal spreekt als de mensen"? (NRC, 20 juni 2015)
8. Hoe rijmt u de verengelsing van het hoger onderwijs met de nadruk op het leren van de Nederlandse taal in het kader van de integratie?
9. Deelt u de mening dat het hoger onderwijs een bijzondere verantwoordelijkheid heeft inzake het Nederlands en dat de cultivering van het Nederlands als de instructietaal om die reden een kerntaak is van hogeschool en universiteit?
10. Bent u het eens met de ondertekenaars van het manifest dat een fundamenteel debat op gang moet komen op universiteiten en hogescholen over de manier waarop men invulling geeft aan artikel 7.2. WHW? Op wat voor manier gaat u dit ondersteunen?

C&A lacht Nederlandstaligen uit

Afgelopen zomer pakte het kledingpakhuis C&A in Nederland uit met grote reclameplaten in bus- en trambusjes onder de naam "Today's look is". Deze platen waren geheel Engelstalig. U begrijpt dat Taalverdediging zich meteen bij de reclame-afdeling van de kledingonderneming beklagde over deze schandelijke aantasting van de Nederlandstaligheid van de openbare ruimte in Nederland. Het antwoord van C&A kwam ons bekend voor: het betrof een Europese reclame-uiting in vele landen en daarom was gekozen voor een eenvormige Engelstalige aanpak. Uit een door ons kaderlid Luppo Scholtens onderschept intern e-postbericht van de kledingreus bleek dat men onze klacht belachelijk vond: "Dan leren ze maar Engels", stond er.

Uit onderzoek van Taalverdediging bleek dat wat die eenvormige Engelstaligheid betreft, C&A ons maar wat op de confectiemouw had gespeld. In andere Europese landen waren de daar geplaatste reclameplaten gewoon in de eigen landstaal, zoals de voorbeelden uit Duitsland, Spanje, Roemenië en Portugal bewijzen. In het laatste land was zelfs de titel van de actie "Today's look is" naar het Portugees vertaald!

Naar aanleiding van de bespottelijke verengelsing van de reclame-uitingen van C&A stuurde ons kaderlid Kees Ruig onderstaande woedende brief naar de directie van deze kledingketen:

"Het is mij gebleken dat C&A in heel Europa op dezelfde manier reclame wil maken. Zo zou C&A haar Europese gezicht willen laten zien. Onderdeel daarvan zijn teksten die doorspekt zijn met Engelse termen. Klopt dit echt? Ik kan me nauwelijks voorstellen dat een concern als C&A zo dom en ondeskundig reclame maakt. Ieder bedrijf dat prijs stelt op zoveel mogelijk klanten in de landen van vestiging, weet dat elk land een eigen aanpak vereist. Inwoners van Nederland en België moeten al ieder op een aparte manier benaderd worden om succesvol te kunnen zijn. En dat geldt uiteraard ook voor de taal. Een Nederlandse of Duitse tekst doorspekt met steenkolenengels maakt nou niet bepaald een goede indruk. Als C&A beschikt over een deskundige afdeling marketing, zou een expert daarvan eens inzicht moeten krijgen in hoe uw afdeling reclame te werk gaat. Ik ben ervan overtuigd dat er dan ontslagen gaan vallen. Immers, er zijn genoeg textielzaken in Nederland die zich geen Europees maar een Nederlands gezicht aanmeten en reclame maken op een manier die Nederlanders goed aanspreekt. Hetzelfde geldt voor de andere landen waar u actief bent. Ik kan u bekennen dat ik zaken die aan SALES doen en SHIRTS en SHORTS verkopen voor KIDS, LADIES en GENTLEMEN, zo snel mogelijk voorbij loop. Ik ben bepaald niet de enige, heb ik gemerkt".

Spaans in Spanje

Roemeens in Roemenië

Portugees in Portugal

Duits in Duitsland

Waarom dan Engels in Nederland?

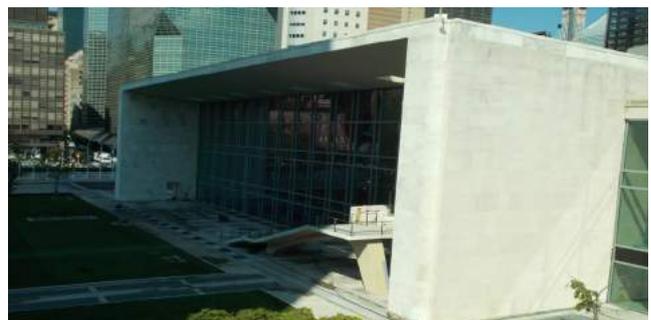
Toespraken Koninklijk Huis

Wanneer u op uw internetverbindingstoestel intikt: koninklijkhuus.nl, daarna: "aktueel" en vervolgens "toespraken" aanklikt, weet u als rechtgeaarde Nederlandstalige niet wat u te lezen krijgt. De ene na de andere toespraak van de leden van het Nederlandse koningshuis is uitgesproken in het Engels. Koningin Maxima spant de kroon; zo ongeveer al haar redevoeringen zijn door haar in de Engelse taal uitgesproken. Nu zijn er onder onze lezers en lezeressen velen die de leden van de koninklijke familie op handen dragen, daarom past ons in onze kritiek voorzichtigheid. Taalverdediging wil niemand voor het hoofd stoten, maar zelfs de vurigste oranjeklant zal toch moeten toegeven dat het in het buitenland en onder de vreemdelingen in eigen land op zijn minst een vreemde indruk maakt dat de leden van de hoogstgeplaatste en door de staat best betaalde familie van het land de nationale taal volledig aan hun koninklijke rijlaarzen lappen. Waar zij ook in het buitenland verschijnen, overal praten zij Engels, met hier en daar een woordje Frans, Duits of Spaans. Niet alleen op informele bijeenkomsten, maar ook bij staatsbezoeken. Bij die gelegenheden, we hebben er in onze Nieuwsbrieven al vaak over geschreven, houden staatshoofden hun tafelrede in de eigen taal. Daarmee geven zij aan, een volwaardige cultuur te vertegenwoordigen en tevens wordt op deze wijze tot uiting gebracht dat zij als staatshoofden aan elkaar gelijk zijn en niet voor elkaar hoeven te buigen. Wanneer aan de Rijksvoorlichtingsdienst gevraagd wordt waarom de Nederlandse koninklijke personen zulk een afwijkend gedrag vertonen, krijgt men als antwoord dat door geen Nederlands te spreken meer toehoorders bereikt worden. Dat is natuurlijk onzin. Deze tafelredes worden al maanden van tevoren geschreven en zijn voor de aanwezigen in de gewenste talen op papier beschikbaar. Dat weten de dames en heren van de Rijksvoorlichtingsdienst ook wel, maar wat moeten ze anders zeggen? Dat de koning door zijn moeder gedwongen wordt om het Nederlands te verloochenen, zoals zij tijdens haar regering ook altijd deed? Dat de koninklijke familie er anti-Nederlandse paarse politieke opvattingen op na houdt, ingegeven door schoonfamilie Brinkhorst (D66) en de heel erg omhoog gevallen Mabel Wisse Smit? Of dat er op het paleis stiekem gehoopt wordt dat men nog eens keizer zal worden van een Verenigd Europa en dat het daarvoor opofferen van de eigen taal een aanvaardbare prijs is? Nee, dat zou ontslag op staande voet betekenen. Ondertussen kunnen we nóg zo ons best doen om onze taal te verdedigen, ook in den vreemde, maar als het Nederlandse staatshoofd ons als Nederlandstaligen door zijn afwijkend taalgedrag voortdurend voor gek zet, is het dweilen met de kraan open! Mocht er, naar wij hopen, na de volgende verkiezingen een meer Nederlands-vriendelijke ministersploeg aantreden, dan is het maar het beste dat zij besluit dat er geen staatsbezoeken meer door koning Willem worden afgelegd, tenzij hij bereid is zich aan het internationale protocol te houden door zijn tafelredes voortaan in het Nederlands uit te spreken.

Op twee van de Engelse toespraken gehouden door koning Willem gaan we hieronder wat nader in.

Ten eerste de tafelrede van de koning tijdens het staatsbezoek aan de Chinese Volksrepubliek op 26 oktober. Die rede was in het Engels, zeer tegen de zin in van de Chinezen. De Chinese regering streeft naar de erkenning van het Mandarijn als wereldtaal en wil deze taal op den duur naar het buitenland uitdragen, eventueel vereenvoudigd en geschreven in alfabet. Als in dat licht gezien een buitenlands niet-Engelstalig staatshoofd tijdens een staatsbezoek in Peking aan komt zetten met een tafelrede in de taal van een andere grootmacht, wordt dit gezien als een opzichtige wenk om die plannen maar te vergeten. Het bizarre aan deze taalkeuze was dat de Nederlandse koning tijdens het staatsbezoek van de Chinese president aan hem, vorig jaar maart, zijn gast wel in het Nederlands heeft toegesproken (zijn enig Nederlandstalig optreden bij staatsbezoeken tot dusver). Door zich nu in Peking te bedienen van een vreemde taal maakt hij de zeer merkwaardige indruk te zijn teruggefloten.

De andere toespraak betreft die van 28 september voor de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties te Nieuw Jorck (de oorspronkelijke Nederlandse schrijfwijze van de naam van die stad). De officiële talen van de VN zijn Arabisch, Engels, Frans, Mandarijn, Russisch en Spaans. Degenen die de Algemene Vergadering toespreken wordt vriendelijk verzocht zich van een van deze talen te bedienen. Andere talen zijn niet verboden, maar dan moet men wel zelf voor een tolk zorgen. Alleen voor staatshoofden wordt een uitzondering gemaakt. Zij mogen altijd op (vertaal)kosten van de volkerenorganisatie van de eigen taal gebruik maken, zo vernam de redacteur van deze Nieuwsbrief vorig jaar tijdens een rondleiding door het beroemde gebouw aan de Oostrivier in de voormalige kolonie Nieuw-Nederland. Koning Willem had dus zijn toespraak gratis in het Nederlands kunnen houden. Dat deed hij echter niet, stel je voor, de Nederlandse koning sprak natuurlijk Engels! Zichzelf respecterende landen die vooruit willen in de vaart der volkeren, dringen er telkens op aan om hun taal te erkennen als officiële taal van de VN. Voorbeelden hiervan zijn Turkije, Portugal, Brazilië, Duitsland, Italië, Japan en zelfs Bangladesj. Nederland behoort niet tot de aanvragers voor erkenning van de eigen taal, dat spreekt vanzelf. De Nederlandse regering, een van de grote geldschietters van de VN, wil kennelijk achteruit in de vaart der volkeren en dat heeft koning Willem, door geen gebruik te maken van het recht van staatshoofden op de eigen taal, weer eens fijntjes tot uiting gebracht. Dank u wel majesteit!

Voorkant gebouw Algemene Vergadering VN, Nieuw Jorck

Oude Nederlandse kaart van "Nieuw Jorck"

Brief over taal van de koning

In de Provinciale Zeeuwse Courant (PZC), van 29 september werd koning Willem bekritiseerd omdat hij zijn toespraak voor de Algemene Vergadering van de VN van papier aflas, en niet zoals de president van de Verenigde Staten uit het hoofd zegde. Ons kaderlid Simon Smits schreef naar aanleiding hiervan een ingezonden brief naar de PZC, die in de uitgave van 3 oktober geplaatst werd:

"In de krant wordt het spreken van onze koning vergeleken met dat van president Obama van de Verenigde Staten. Over de koning wordt een beetje denigrerend gesproken; hij las zijn tekst slechts van papier af. Men moet wel bedenken dat Nederlanders in het nadeel zijn, omdat zij in een vreemde taal – het Engels – moeten opereren. Dan is men vanzelf toch de mindere. Het zou goed zijn als de koning zijn toespraak gewoon in het Nederlands kon houden; er zijn toch tolken bij de Verenigde Naties."

Platform 2032

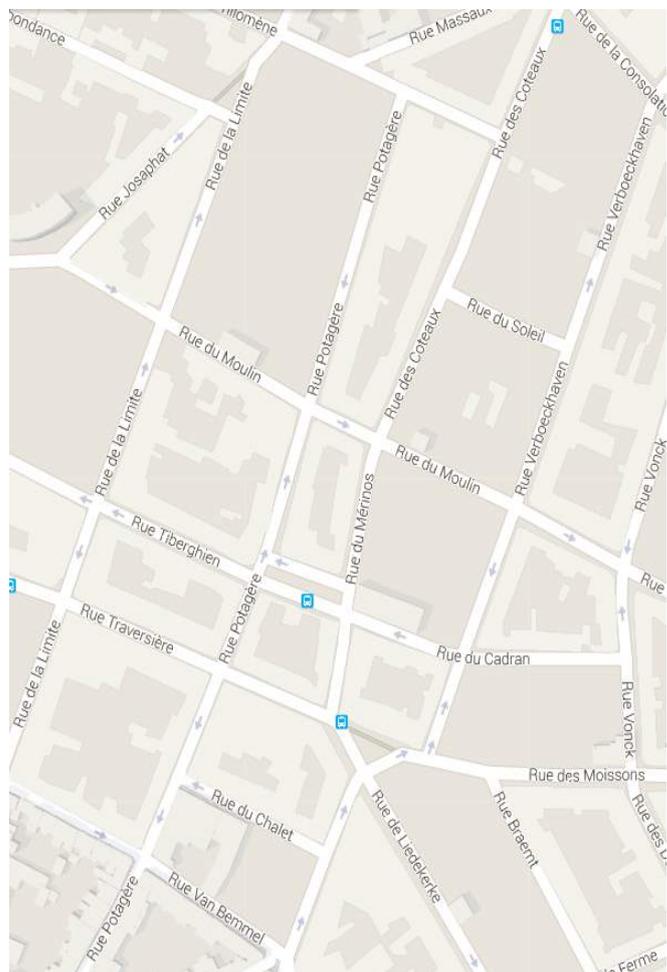
De staatssecretaris van (Engelstalig) Onderwijs Sander Dekker (VVD) voert na de aanvaarding door de Eerste Kamer van zijn wetsontwerp voor tweetalig basisonderwijs nog meer narigheid in zijn schild. De op internationalisering verzotte politicus heeft daarvoor een commissie in het leven geroepen, genaamd Platform 2032. Het scenario zal wel hetzelfde zijn als bij de voorbereiding van het invoeren van het Engels als onderwijstaal: Eerst komen er "geluiden uit de samenleving voor iets nieuws", vervolgens beginnen enkele scholen met het invoeren van die denkbeelden. Daarna komt het Platform 2032 met een dwingend advies voor onderwijsvernieuwing, waarin die nieuwe aanpak is verwerkt en dan kan de staatssecretaris de roep om het onderwijs te vernieuwen (lees vernielen) niet meer weerstaan en dient een nieuw wetsontwerp in. Dit alles welwillend en zonder enige kritiek begeleid door de media. Zo gaat de afbraak van ons ooit uitstekende onderwijs in sneltreinvaart door.

Google en Brussel (2)

In de vorige Nieuwsbrief schreven we dat op de Brusselse internetplattegronden van Google de straatnamen in de eerste plaats in het Frans zijn gesteld en dat pas na enkele klikken de Nederlandse naam verschijnt. Dat kan een van de redenen zijn dat men in het buitenland (ook in Nederland) bij adressaanduidingen kiest voor de Franstalige benaming. Taalverdediging verzocht het oppositiefied in het Parlement van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de heer Dominiek Lootens (VB), om de Brusselse regering te verzoeken tegen deze aantasting van de positie van onze taal door Google actie te ondernemen. De secretaris van Parlements lid Dominiek Lootens, Stijn Hiers, liet ons weten:

"We hebben hierover eindelijk een antwoord gekregen van staatssecretaris Bianca Debaets (cd&v), die (zoals we vreesden) niets zal ondernemen. Ze antwoordt dat ze onze "bekommernis kan begrijpen" maar dat de taalwetgeving niet van toepassing is op een privébedrijf. We vroegen ook of ze in haar hoedanigheid van staatssecretaris Google hierover al had aangesproken. Het ontbreken van ieder antwoord op die vraag doet vermoeden dat ze dit niet gedaan heeft, en ook niet zinnens is dat alsnog te doen."

Vanuit de Brusselse Vlaams Belang-fractie zullen we zelf Google contacteren, teneinde dit probleem bij hen aan te kaarten."

Rue! Rue! en nog eens Rue!

Een grauwe regenboog

(hoe Zuid-Afrika het Afrikaanstalig onderwijs afschaft)

2015 ligt bijna achter ons. Het kan Nederlandse en Vlaamse liefhebbers van het Afrikaans niet ontgaan zijn dat de Afrikaanse taal in 2015 ook in hun landen nieuws was. Onder de slagkreet Open Stellenbosch en gesterkt door de documentaire *Luister gingen pro-Engelse studenten aan de Universiteit van Stellenbosch de straat op. Een van hun eisen is volledig Engelstalig onderwijs. Het ziet er naar uit dat ook Stellenbosch, restant van wat tot voor kort de laatste overgeblevene van de vijf Afrikaanstalige universiteiten was, zal zwichten onder de druk om officieel Engelstalig te worden. Taalkaalslag in het hoger onderwijs ten gunste van het Engels: hoe kan dit toch, in een land dat zich sinds 1994 de 'Regenboognatie' noemt en zo prat gaat op een grondwet die het gebruik van 11 talen propageert?*

Universiteit van Stellenbosch (Zuid-Afrika)

Taaldiversiteit als laatste redmiddel

De vier andere, Afrikaanse universiteiten staan inmiddels bekend als *HAU's* (*Histories Afrikaanse Universiteite*). Niet alleen de *HAU's*, maar ook de van oudsher tweetalige onderwijsinstellingen hebben te maken met verengelsing. Achter dit proces gaat een drama schuil: in januari van 2015 bezocht ik voor mijn studie onder meer de Somerstrand-campus van de Nelson Mandela Metropolitan University en een basisschool in Port Elizabeth, Zuid-Afrika. Beide waren begin jaren zestig opgericht als tweetalige (Engels- en Afrikaanstalige) instellingen. Sinds 1994 moesten ze echter een verengelsingproces doorlopen omdat de toestroom van personen die het Afrikaans niet machtig waren, enorm was. De universiteit is inmiddels geheel Engelstalig, maar de school niet. In een gesprek met het schoolhoofd werd mij echter duidelijk hoe nijpend de situatie ook op zijn school is: niet alleen voert hij al jaren een verbeterde strijd tegen verloedering en noodgedwongen verlaging van het onderwijsniveau, hij vecht ook tegen een langdurig verengelsingproces. De Universiteit van Stellenbosch besloot, na lang wikken en wegen, op 30 november van dit jaar dan voor-

lopig nog een meertalige omgeving aan te bieden. Afrikaans, Engels en Xhosa zouden op gelijke voet moeten staan. Het is in Zuid-Afrika nu zo ver dat je als instelling enkel een dam kunt opwerpen tegen *English only* als je voornemens bent meertaligheid voor te staan. Nu is het zelfs de vraag hoe lang Stellenbosch deze meertaligheidspositie nog kan behouden, want in 2016 zal ze opnieuw een nieuw besluit moeten nemen: gaat ze naast colleges in het Engels slechts nog op verzoek colleges in het Afrikaans en Xhosa aanbieden, of schakelt ze helemaal over op het Engels?

De benadeling van het Afrikaans was eigenlijk al ingezet in 1992, toen bij de Conventie voor een Democratisch Zuid-Afrika (Codesa) de besprekingen overwegend in het Engels gevoerd werden. Daarop deed in 1994 de SAUK (Suid-Afrikaanse Uitsaaiorganisatie), die later officieel de *South African Broadcasting Corporation* (SABC) zou heten, meer dan ooit in het Engels verslag van de verkiezingen. Reeds in 1994-1995 werd 87% van de toespraken in het parlement in het Engels gehouden, werd de Suid-Afrikaanse Lugdiens *South African Airways*, en namen bedrijven en staatsinstellingen Engelse namen aan.

Hoe meer talen, hoe meer Engels

Voor 1994 kon het Afrikaans met het Engels wedijveren, omdat beide de enige officiële landstalen waren. De grootste talen van het land, Xhosa en Zoeloe, hadden die status niet. Om gelijke tred met het Engels te houden deden de toenmalige, Afrikaanstalige regeringen van alles om het Afrikaans te propageren. De scheefgroei die hierdoor ontstond, inspireerde de feitelijk Engelstalige ANC-regeringen van na 1994 ertoe zich te beroepen op de nieuwe Grondwet, opgesteld en herzien in 1993, 1996 en 1997. Die voorzag in een formele gelijkstelling van het Afrikaans aan alle andere officiële 10 talen. Diversiteit was het devies. Maar hoe meer gelijke talen je invoert, hoe meer Engels je krijgt. Zie de Europese Unie, waar een veelheid aan officiële voertalen juist de groei van het Engels als lingua franca aanjaagt.

Sinds 2003 beseffen Afrikaanstaligen dat een exclusief Afrikaanstalige universiteit geen haalbare optie meer is. De onderwijsinstellingen die graag taaldiversiteit willen behouden, weten zich niet geruggensteund en gefaciliteerd door de in de Grondwet vervatte taalrechten. Want het probleem in Zuid-Afrika is nu dat een onderwijsinstelling aanmelders bij de poort niet mag selecteren op taalvaardigheid. Als studenten aangeven liever in het Engels onderwezen, aangesproken en aangeschreven te worden, dan moet de instelling voorzien in een Engelstalige omgeving. Aangezien de meeste Zuid-Afrikanen een andere taal dan

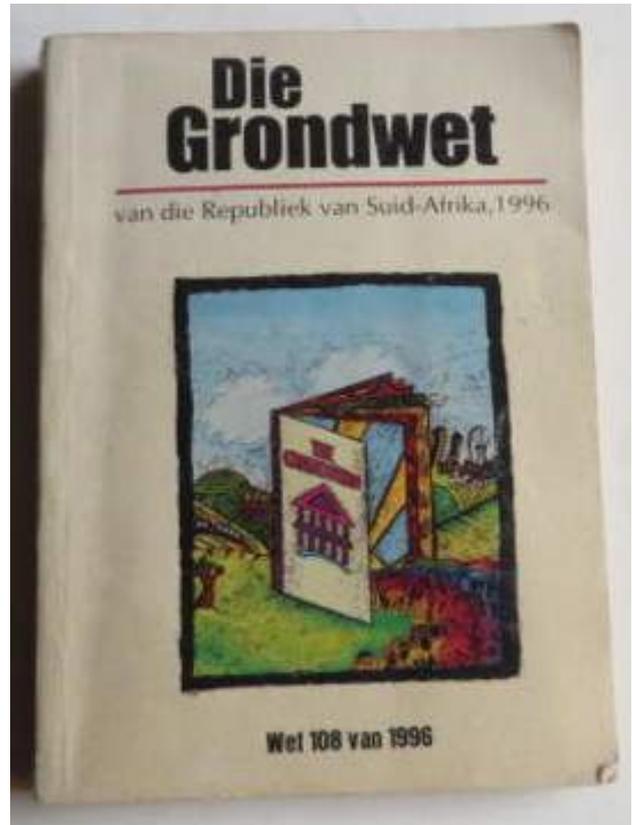
het Afrikaans als eerste taal hebben, kiezen zij massaal voor het Engels als tweede taal, en melden ze zich met die instelling aan. De regering, die op verscheidenheid in moedertaalonderwijs zou moeten toezien, onderneemt niets hiertegen. Integendeel, ze is gekant tegen speciale moedertaalonderwijsinstellingen en laat de demografische verhoudingen en de markt de rest doen. Weg taaldiversiteit.

Aan de HAU's was het aantal niet-Afrikaanstalige studenten sinds 1993 met 3200 toegenomen, en waren er in 1999 meer niet-Afrikaanstalige studenten aan deze instellingen ingeschreven dan zwarte – doorgaans pro-Engelse – studenten aan de eertijds zwarte universiteiten. Die beweging lijkt logisch, aangezien de apartheidswetten in 1991 waren afgeschaft en ras niet meer bepalend is voor het onderwijs dat men krijgt. Maar om nu juist te voorkomen dat een minder dominante taal als het Afrikaans zijn duur bevochten positie in (semi-)overheidsinstellingen helemaal zou kwijtraken, hadden met name de Afrikaanstaligen in de jaren negentig die bijzondere taalrechten bedongen. Daarvan was het allerbelangrijkste wel het recht op onderwijs in de moedertaal. Immers, onderwijs in de eigen taal stelt het individu in staat zich later in het leven ook in de hogere functies van de moedertaal te bedienen. En zonder hogere functies verliest een taal prestige, hetgeen de taal uiteindelijk de kop kan kosten.

Het grondwetsdebakel

De Grondwet is een typisch product van de optimistische geest van het nieuwe Zuid-Afrika uit de jaren negentig. Artikel 6.(2) maant de overheid zelfs ertoe ook de voormalig benadeelde talen te respecteren en te verheffen. Men richt zich dus op alle elf talen, en de toestand van het Afrikaans zou dan een graadmeter zijn voor de toestand van de andere talen dan het Engels. "Als het Afrikaans lijdt, dan zijn de Afrikatalen de echte verliezers", aldus politiek commentator R.W. Johnson in 2009. En inderdaad, ook die voormalig benadeelde talen, zonder de verworvenheden waar het Afrikaans nog over beschikt, verliezen massaal terrein aan het Engels.

Inzake het taalonderwijs laat de regering de macht van het getal en de markt zwaarder wegen dan de taal - of minderheidsrechten. Ze heeft hierin vrij spel omdat de grondwetsonderhandelaars één ding vergeten waren: het recht op moedertaalinstellingen. Natuurlijk, men heeft recht op moedertaalonderwijs (lessen en colleges in het Afrikaans), maar zodra bij inwerkingtreding van de nieuwe Grondwet alle instellingen (scholen, universiteiten) in beginsel lichamen zonder specifieke taalidentiteit zijn geworden, dan zullen deze worden overspoeld door Engelstalige massa's. Er is in het huidige bestek dan ook niets wat een universiteit tegen deze overspoeling kan ondernemen, al kan ze wel zo lang mogelijk – enkel nog bij wijze van speciale voorzieningen – proberen colleges te geven in andere

Zuid-Afrikaanse grondwet: vodje papier?

talen. Dat zien we nu gebeuren in Stellenbosch. De Afrikaanstalige grondwetsonderhandelaars hebben zich in de optimistische jaren negentig dus enorm verkeken op dit voor hun taal essentieel onderdeel uit de Grondwet.

Het is alweer een ouwetje, maar in 1999 verscheen van de hand van politiek commentator Z.B. du Toit het inzichtgevende boek *Die Nuwe Toekoms*. Daarin lezen wij een reconstructie van het ontvouwen van dit debakel. Het legt bloot hoe de Afrikaanstaligen langzaam uit de regenboogdroom van 1994 ontwaakten nadat zij beseften dat hun taal aan haar lot zou worden overgelaten. Alle Afrikaanse onderwijsinstellingen zouden voor een dilemma gesteld worden: als niet-Afrikaanstalige kinderen of studenten geweigerd werden, dan kon dit een rassenschandaal veroorzaken, omdat de meeste leerlingen en studenten in het land nu eenmaal zwart zijn, en dus pro-Engels. Maar als niet-Afrikaanstaligen toegelaten worden, dan zou de school haar Afrikaanstalige karakter verliezen en via tweetaligheid geleidelijk op Engelstaligheid moeten overgaan (Du Toit, 1999: 204).

Du Toit beschrijft hoe, met de Grondwet in het achterhoofd en gerustgesteld door Afrikaanstalige politici, de Afrikaanstaligen tussen 1994 en 1997 nog erop vertrouwden dat de ANC-regering hun taal zou beschermen, alhoewel als voorteken in 1994 de Universiteit van de Vrijstaat prompt tweetalig werd. Nog tijdens de laatste grondwetsbesprekingen van 1996 poogden de Afrikaanstalige onderhandelaars, nadat de weeffout aan het licht kwam, de indruk te wekken dat alles

goed geregeld was. Dit deden ze naar eigen zeggen om geen slapende honden wakker te maken, want toen *Rapport*-journalist Izak de Villiers in 1995 ontdekte dat de Grondwet geen bescherming aan Afrikaanse onderwijsinstellingen zou bieden, had hij nog voor het ter perse gaan van zijn bevindingen contact gehad met onderhandelaar en voormalig staatspresident F.W. de Klerk. De Klerk ondernam van alles om plaatsing van het voorpagina-artikel tegen te houden. Het zou namelijk militante, anti-Afrikaanstalige onderhandelaars binnen het ANC op slechte ideeën kunnen brengen. Naar buiten toe hield De Klerk echter vol: "Ek is steeds oortuig dat die grondwet redelike en effektiewe beskerming bied solank as wat die kwessie van moedertaal- en gemeenskapsonderwys op 'n nierassige basis toegepas word" (Du Toit, 1999: 203). Bij wijze van compromis verscheen het gevreesde artikel weliswaar niet op de voorpagina, maar na publicatie luidden onderwijsinstanties en rechtslieden de alarmklok en ijverde men in april en mei 1996 met man en macht voor aanpassingen aan deze grondwettelijke bepalingen. Het haalde echter weinig uit. Het ANC wist zich gesterkt door de macht van het getal (Du Toit, 1999: 201-202). Het verschil tussen moedertaalonderwijs en moedertaalscholen werd in de jaren daarop pijnlijk zichtbaar (Du Toit 1999: 205). De ene na de andere Afrikaanstalige school verengelste, vaak tot groot verdriet van de ouders en de schoolleiders.

Maar ook op andere vlakken veronachtzaamde de regering haar grondwettelijke taalverplichtingen. Tekenend hiervoor is het PANSAT-voorval uit 1997. Du Toit beschrijft hoe overheidsinstellingen in 1997 in een sneltreinvaart waren overgeschakeld op slechts Engels. Daarop trachtte de Pan-Zuid-Afrikaanse Taalraad (PANSAT – lezers van onze Nieuwsbrief bekend van prof. Wannie Carstens) nog te voorkomen dat ook de gemeenteraad van Germiston enkel in het Engels zou communiceren. Dus richtte de Taalraad een schrijven aan president Nelson Mandela. "*Pansat is ook bekommerd dat die eentalige praktyk, soos dit deur die Germistonse **stadsraad** in die hand gewerk word, 'n skending van die grondwet is ... Ons is besorg oor hierdie besluit, aangesien dit die regering self is wat die grondwet skend en as die regering self die wese van die grondwet aantas, hoe kan daar dan van burgers verwag word om die regering te eerbiedig? As ons toelaat dat een aspek van die grondwet uitgekalf word, laat ons nie 'n vloed van miskennis op ons grondwet los nie?*" (Du Toit, 1999: 209)". Mandela erkende de brief te hebben ontvangen, maar hij heeft daarop nooit iets ondernomen om ten gunste van meertaligheid het proces van verengelsing af te remmen (Du Toit, 1999: 209).

De rassenkaart

De mogelijkheid dat het opkomen voor taalrechten – en inherent daaraan het creëren van een eigen plekje

Professor Wannie Carstens

voor de eigen taal in het onderwijs – tot een rassenschandaal zou kunnen leiden, is een dagelijkse realiteit in Zuid-Afrika. Ze kan enkel begrepen worden vanuit het denken van de regeringspartij. Het ANC is in wezen reactionair en laat zich leiden door wat er in het verleden is gebeurd. De vorige regeringen wilden het Afrikaans namelijk tot blanke taal verheffen en stelden draconische wetten in, die de raciale diversiteit in het land moesten behouden. Dit verleden heeft ras tot de achilleshiel van de taal gemaakt. Het ANC interpreteert oproepen tot institutionele taalverscheidenheid dan ook als pogingen tot raciale segregatie. Daarom propageert het ANC het Engels als 'neutrale' taal voor de op te bouwen natiestaat. Ik zou een apart artikel kunnen wijden aan de vraag of het Engels een wel zo neutrale taal is, maar inderdaad: taalgrenzen lopen vaak langs raciale grenzen. Echter, in het geval van het Afrikaans gaat dit slechts ten dele op; de taal wordt voor het grootste deel door Bruinmense (de vroegere Kleurlingen) gesproken, en voor minder dan de helft door blanke Afrikaners. De regering is van deze diversiteit echter niet onder de indruk.

Op papier lijkt de Grondwet dus het schoolvoorbeeld van een constitutie die veeltaligheid koestert. Wereldwijd, op scholen en universiteiten wordt hij nog voorgesteld als iets waaruit de geest van diversiteit ademt. Maar diezelfde diversiteit mag niet opgewassen zijn tegen de dominantie van het Engels. De voormalig benadeelde talen zullen nog minder kunnen beginnen tegen verengelsing. Zij beschikten al niet over veel domeinen, dus daar gaat het proces sneller, zelfs als de regering niets onderneemt. Het proces verloopt echter voor het Afrikaans ook sneller nu er bij oproepen tot onderwijs in de eigen taal de rassenkaart getrokken wordt. Een kwalijke zaak.

Taalkaalslag

Aansluitend hierop: over taalkaalslag aan de HAU's wordt vaak beweerd dat het een natuurlijk proces is en dat het tegengaan van verengelsing niet een zaak is van de overheid. Er mag geen geld beschikbaar gesteld worden voor aparte taalvoorzieningen. Dat kan, maar we zien dat de regering zich ook proactief

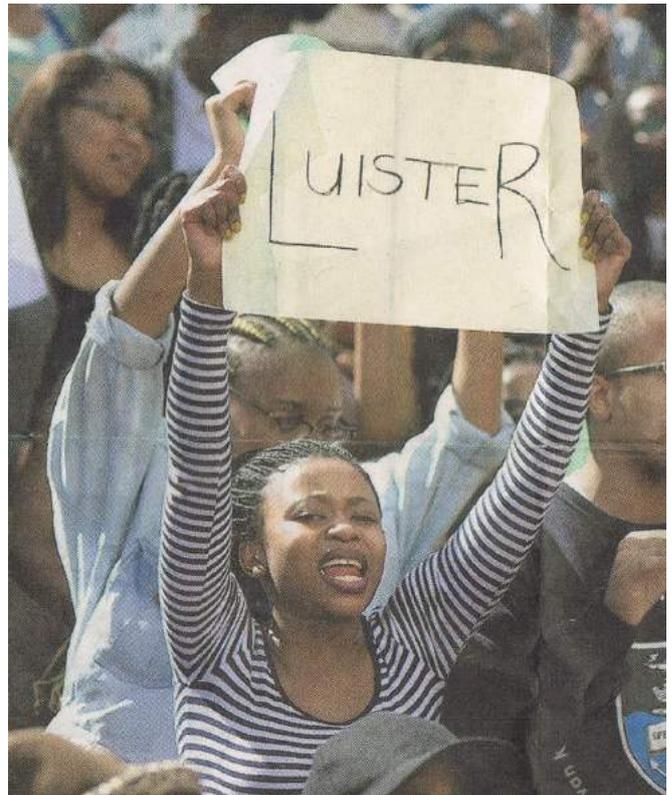
verzet tegen particuliere initiatieven, waar geen overheidssluit aan te pas komt.

Een voorbeeld: om niet meer van de staatsuniversiteiten afhankelijk te zijn, hebben de Afrikaanstaligen vanuit de Solidariteit Beweging (voortgekomen uit de vakbond Solidariteit) de universiteit *Akademia* opgericht. En wie schetst onze verbazing: eind mei 2014 kondigde de minister van Hoger Onderwijs, Blade Nzimande, aan ervoor te zullen zorgen dat *Akademia* haar deuren zal moeten sluiten. Argument: een hogere onderwijsinstelling moet geen studenten weigeren – zelfs niet op grond van taal. Een exclusief Afrikaanse universiteit zou dus andere studenten uitsluiten. Wat de minister vergeet is dat het niemand misstaat de taal van de ander te leren. *Akademia* zal niemand ontmoedigen Afrikaans te leren teneinde gebruik te maken van de uitstekende onderwijsfaciliteiten, die kennelijk pas kunnen gedijen als zij onderdeel zijn van een cultuur binnen een taalgemeenschap. Studenten die dan niet van zins zijn Afrikaans te leren, sluiten *zichzelf* dus uit van Afrikaanstalig onderwijs.

Het is Nzimande tot op de dag van vandaag nog niet gelukt deze universiteit te sluiten. Maar duidelijk zij dat de minister ideologisch gedreven is en niet (slechts) uit nalatigheid of financieel onvermogen de marktwetten en de dominantie van het Engels ruim baan moet geven.

Solidariteit

In januari heb ik ook positieve zaken in Zuid-Afrika mogen aanschouwen. In Centurion en Pretoria ben ik opgetrokken met Flip Buys, het *Uitvoerende Hoofd* van de eerder genoemde Solidariteit Beweging. Hij legde mij uit dat zijn snelgroeiende, buitengewoon succesvolle organisatie daar voor Afrikaanstaligen probeert op te komen waar de toenemend falende staat zijn bevolking in de steek laat. Dat taaldiversiteit de regering steeds minder een punt van 'zorg' zal zijn, laat zich raden. Daarom heeft de Beweging, zo vertelde de gedreven heer Buys mij, allerlei voorzieningen voor de Afrikaanse taal en haar sprekers getroffen: ze voert rechtszaken tegen schendingen van taalrechten, ze richt lobbyorganisaties op, heeft een stichting die emigranten aanmoedigt terug te komen naar Zuid-Afrika, ze heeft een eigen radiokanaal – *Pretoria FM*, ze doet via de stichting *Helpende Hand* aan armenzorg voor Afrikaanstaligen, en ze heeft reeds in 2006 de Afrikaanstalige MBO-instelling *Sol-Tech* opgericht. Ook daar spreekt, leeft en leert men in het Afrikaans. Men

Demonstratie voor Afrikaans

maakt zich in het Afrikaans tal van vaardigheden eigen, op het hoge niveau dat men van Afrikaanstalige leraren kan verwachten.

Eigenlijk is de Solidariteit Beweging een staat binnen de staat aan het worden. De regering zou er goed aan doen de Solidariteit Beweging tenminste moreel te steunen in haar inspanningen op eigen houtje mensen te verheffen tot vaklui, academici en trotse burgers, en haar hierin niet tegen te werken.

Tot die tijd is het belangrijk dat ook wij, burgers uit de Nederlandstalige landen, Solidariteit ondersteunen in haar onderwijsinitiatieven. Niet slechts moreel, maar ook geldelijk. Bezoekt u eens de webstek www.solidariteit.co.za om te zien wat u kunt doen. Of schrijft u naar: Solidariteit, Postbus 11760. Centurion 0046, Zuid-Afrika.

Doet u voor Kerstmis een liefdadigheidsschenking aan Solidariteit. Van de staat kan de taal weinig verwachten. Als die niets voor onderwijs in het Afrikaans kan betekenen, dan probeert Solidariteit het wel. *'n Boer maak 'n plan*.

Marcel Bas, voorzitter Taalverdediging.

Vermelde bronnen

Du Toit, Z.B., *Die nuwe toekoms — 'n Perspektief op die Afrikaner by die eeuwisseling*. JP van der Walt en Seun, Pretoria 1999
 Johnson, R.W., *South Africa's Brave New World — The Beloved Country since the End of Apartheid*, Penguin Books, Londen 2009

Lachwekkende taalvervuiling

Onze speciale speurder naar belachelijke Engelstalige uitingen in de openbare ruimte, Dirk Deerenberg, meldt ons het volgende:

PAMPERS: U weet wel, die luiers voor kleine mensjes, willen ze tegenwoordig wat minder uitwerpselig aanbevelen met LOVE, SLEEP AND PLAY. Het is mij volstrekt onduidelijk, want geen kind haalt het in z'n hoofd om van z'n ontlasting te houden, ermee te slapen of mee te spelen. En als ze dat al zouden willen, dan wordt dat natuurlijk door de verzorgenden meteen afgeleerd, toch? Kortom: dit slaat werkelijk nergens op.

REISORGANISATIE TUI: Doet het in deze tries-te periode, waarin steeds meer mensen hun reisjes annuleren vanwege alle terreur, met de kreet: DISCOVER YOUR SMILE.

WITCHWORLD: In Almere (prov. Flevoland) is aan de Landdrostdreef een sprookjespark met heksen, trollen, boze tovenaars en gemene dwergen te vinden. Nederlandstaligen die daar naar binnen durven te gaan, moeten deze onzure individuen goed in de gaten houden, want voor je het weet hebben ze je taal weggetoverd. De naam van het park is ook al behekst. Het park heet: WITCHWORLD.

VELEAU: Tussendoor even wat lachwekkend Frans: De Dienst Integraal Waterbeleid van de provincie Midden-Brabant (Antwerpen) heeft vroeger waarschijnlijk vaak gekeken naar het Tros tv-programma "Fiets hem er d'r in", waarin grappenmakers met allerlei bonte vervoermiddelen uiteindelijk allemaal in de

gracht terecht kwamen. In het project VELEAU wil deze dienst Franstalige belangstellenden op een sportieve en ludieke manier kennis laten maken met de vele wateren in de provincie. Daarvoor heeft men de twee Franse woorden voor fiets en water verenigd: "velo" voor fiets en "eau" voor water. Wij leiden daaruit af dat het de bedoeling is dat Franstaligen met de fiets het water in rijden. Nederlandstaligen nemen beter een waterfiets!

KANNIBALEN IN PUTTEN?: In het Veluwe dorp Putten valt er ook heel wat af te lachen over het verkeerd gebruik van de Engelse taal. Van onze zeer gewaardeerde taalverdediger Jenö Sebök ontvingen we de volgende foto met zijn commentaar:

Een varkensboer in Putten, die meende dat hij niet achter kon blijven, heeft zijn bedrijf een modieuze Engelse naam gegeven: 'inflesh' prijkt er op een bord bij de ingang. Het zou me niets verbazen als hij er ook nog een reclamebureau voor heeft moeten betalen. Volgens zijn webstek brengt de jonge ondernemer dit vlees zelf op de markt onder de merknaam inflesh, en is het zuiver varkensvlees. Helaas weet de goede man niet dat "flesh" mensenvlees betekent. Niet dat inmeat beter klinkt, maar met inflesh kan hij z'n export naar Engelstalige landen wel vergeten. Die moeten minstens denken dat het progressieve Nederland helemaal is doorgeslagen en nu ook al kannibalisme gelegaliseerd heeft.

Klachten over onnodig Engels

Ook in dit kwartaal zijn er door onze taalverdedigers weer de nodige klachten ingediend vanwege het gebruik van onnodig Engels.

Felix Meritus

Aan de uitbaters van de zaal "Felix Meritus" in Amsterdam, die hun berichtgeving doorspekken met Engelse woorden, schreef ons kaderlid Jakob Grit het volgende: "Voor 'event' kan echt wel het Nederlandse klinkende 'evenement' in de plaats, en 'running dinner' is werkelijk apekool! Wat is er mis met 'lopend buffet'? Wilt U zich soms uitsloven voor de (potentiële) internationale gasten en sluipenderwijs het Nederlands de nek omdraaien?" Het antwoord had geen inhoud.

Jumbo

Jakob Grit beklagde zich ook over de Engelse benaming van peultjes die in de schappen van Jumbo op hun kopers liggen te wachten: "sugar snaps, een soort kleine peultjes maar dan (nog) wat zoeter; afkomstig uit Afrika. Hierbij verzoek ik u om een Nederlandse benaming te gebruiken of zonnodig te (laten) bedenken". Het antwoord was nietszeggend.

Ricola LemonMint

Ons kaderlid Simon Smits stuurde aan Concorp Brands B.V., Postbus 136, 5060 AC Oisterwijk een klacht over de Engelse naam "LemonMint" op de verpakking van de door dit bedrijf vervaardigde suikervrije Ricola kruidenpastilles. Hij verzocht aan het bedrijf deze Engelse naam te vervangen door een Nederlandse. Simon Smits ontving per ommekeer het onderstaande antwoord, dat vergezeld ging van drie doosjes met deze snoepwaar.

"We betreuren het om te lezen dat u onze verpakking niet duidelijk genoeg vindt. Uiteraard streven wij ernaar om alles zo helder mogelijk te communiceren. We zullen uw opmerking dan ook zeker meenemen in de periodieke evaluatie van onze producten. De naam LemonMint is voor veel van onze consumenten echter ook zeer herkenbaar; we kunnen de productnaam dan ook niet zomaar veranderen."

Hotels "of Orange"

De heer Corneille de Cologne uit de Brabantse Biesbosch boekte laatst een verblijf met toebehoren in de Hotels van Oranje in Noordwijk (Zuid-Holland). Er wachtte hem een pijnlijke taalaanvaring. Hier volgt zijn relaas:

"Oranje hoort bij Nederland(s), en Nederland(s) hoort bij Oranje. Dit is algemeen bekend en wordt, zo dacht ik, ook gewaardeerd. Enige tijd geleden had ik een arrangement geboekt bij de Hotels van Oranje in Noordwijk om daar de uitvoering van 'Soldaat van Oranje' te bezoeken. Ik heb alles per internet geregeld en kreeg de bevestiging keurig toegestuurd, alles prima in de stijl van Oranje. Echter, drie dagen voordat het arrangement in zou gaan, ontving ik een internet-schrijven van deze hotels met daarin de aankondiging van ons verblijf daar. Maar wie schetste mijn verbazing: dit schrijven was geheel in het Engels. Een klasse-hotel in Nederland dat zijn klanten aanschrijft in het ENGELS! Veel gekker moet het toch niet worden. Ik nam direct telefonisch contact op met het hotel om mijn ergernis hierover uit te spreken. Ik kreeg als antwoord dat er heel veel internationale gasten komen en dat men dus alles in de wereldtaal nummer één communiceerde. Wat een belachelijk argument. Ik gaf aan dat ik hier niet van gediend was en de brief graag in het Nederlands wilde ontvangen. Tot op heden heb ik die vertaling echter nog niet ontvangen. Het is een onbegrijpelijke situatie, want in dit hotel barst het van de afbeeldingen van ons koningshuis en doet het verder wèl Nederlands aan, behalve de taal dan."

SGP-vrouwen zingen in het Engels

Op 16 september heeft de SGP-fractie in de Tweede Kamer een spontane koorzang georganiseerd. Een christelijk koorje bestaande uit een aantal hip geklede liefvallige jonge vrouwen zong in de grote hal van het Kamergebouw het lied "Amazing Grace". Ofschoon er buitengewoon fraaie Nederlandse teksten op de muziek van het lied zijn gemaakt, hadden de zangeressen hun keuze spontaan laten vallen op de Engelse versie. De SGP had gehoopt dat de vele aanwezigen in de hal het lied ook spontaan zouden gaan meezingen. Dat geschiedde echter niet. Begrijpelijk, want welke Nederlander kent nu die Engelse tekst? Indien men de Nederlandse tekst onder de titel "Waarheen, waarvoor", vaak gezongen door Mieke Telkamp, had aangegeven, was dat zeker wel het geval geweest. Nu ging het gezang uit als een nachtkaaars. Jammer SGP, volgende keer beter in het Nederlands, dan komen wij ook meezingen, spontaan!

Er was eens (g)een burgemeester in Linkebeek

In de Vlaamse rand rond het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bevinden zich zes gemeenten die tot Vlaanderen behoren, maar waar de daar woonachtige Franstaligen, bij de grondwetsherziening van 1962, het recht in de schoot geworpen kregen om bij de gemeentelijke overheid voorlopig in hun taal bediend te worden. Dat was bedoeld om hen in de gelegenheid te stellen op hun gemak in te burgeren in de Nederlandstalige leefgemeenschap die deze gemeenten toen nog vormden.

Averechts

Dat heeft averechts gewerkt. De Franstaligen die er woonden beschouwden deze, als tijdelijk bedoelde, gunsten als een vrijbrief om het Frans te blijven gebruiken en om het leren van Nederlands voor onbepaalde tijd uit te stellen. Verder oefenden deze gunsten (ook wel faciliteiten genoemd) grote aantrekkingskracht uit op lieden uit de Franstalige gegoede burgerij van de negentien Brusselse gemeenten om zich daar te vestigen. Lekker in de groene dorpen rond Brussel wonen en toch Frans kunnen blijven spreken, dat leek vele Franstalige Brusselaars wel wat. Inmiddels zijn er in de zes randgemeenten zo veel Franstaligen neergestreken dat zij er de meerderheid vormen en voor geen prijs meer van de faciliteiten af willen. Ze hebben zich in Franstalige plaatselijke partijen verenigd die in de gemeenteraden de dienst uitmaken.

Gekozen burgemeester

Omdat in België, anders dan in Nederland, de gemeenteraden de burgemeesters uitkiezen, zijn die van de zes randgemeenten natuurlijk ook Franstalig. Nu zijn die zes gemeenten (Drogenbos, Kraainem, Linkebeek, Sint-Genesius-Rode, Wemmel en Wezembeek-Oppeem) nadrukkelijk niet tweetalig zoals Brussel. Inwoners die van de faciliteiten voor Franstaligen gebruik willen maken, moeten dit bij elke gelegenheid bij de gemeente kenbaar maken. Pas dan kunnen zij formulieren in het Frans toegestuurd krijgen. Lange tijd werd dit volgens de regels gedaan, maar langzamerhand werden de burgemeesters en de (Franstalige) schepenen overmoedig en stuurden eerst de bij hen bekende Franstalige inwoners alles, zonder binnengekomen verzoek, ook in het Frans en na enige tijd aan alle inwoners in de twee talen, dus ook de Nederlandstaligen.

Ontslag

Dat werd de Vlaamse regering te gortig en daarom besloot de minister van binnenlandse zaken om de burgemeesters van de betreffende gemeenten, als eindverantwoordelijken voor deze overtreding van de taalwetten, te ontslaan. Jarenlang bleven zodoende een aantal van de faciliteitengemeenten zonder burgemeester. In sommige van de zes gemeenten kozen de Franstalige burgemeesters eieren voor hun geld en voegden zich onder protest naar de taalvoorschriften, maar niet die van Linkebeek. Dat was een zeer halsstarrig heerschappij, Damien Thiéry geheten. Een erg arrogante Franstalige liberaal van de partij Mouvement Réformateur. Hij bleef zijn gemeentenaren maar tweetalige brieven sturen, daarmee het bloed onder de nagels van de Vlamingen vandaan halend.

Minister Homans

Nadat de vorige Vlaamse regeringen telkens de benoeming van "monsieur" Thiéry ongedaan maakten, besloot de nieuwe Vlaamse minister van Binnenlandse zaken Liesbeth Homans (N-VA) dit jaar een stap verder te gaan en in plaats van de taalwetovertreder Thiéry zijn partijgenoot Yves Ghequière aan te stellen als burgemeester van Linkebeek. Dit raadslid is per ongeluk wel wat kennis van de Nederlandse taal aangewaaid en was daardoor geschikt als compromisfiguur. Hij weigerde echter zijn partijbaas ongehoorzaam te zijn en bedankte voor de eer. Toen stelde de minister een van de twee raadsleden van de Vlaamse oppositie, Eric de Bruycker, aan. Deze werd door de dertien leden tellende gemeenteraadsfractie van de partij van Thiéry het functioneren vrijwel onmogelijk gemaakt. Daarom stelde De Bruycker in november zijn burgemeesterschap ter beschikking, maar bleef wel zo lang zijn dienst uitoefenen. Daarop namen alle leden van de Franstalige meerderheid ontslag en moesten er volgens de gemeentewet voor deze dertien zetels nieuwe verkiezingen worden uitgeschreven.

Gedeeltelijke gemeenteraadsverkiezing

Een verkiezing voor slechts een deel van de gemeenteraad, want de twee oppositieleiden bleven gewoon zetelen. Deze twee vertegenwoordigen 21% van de kiezers. Dat dit er in een gemeenteraad van 15 leden geen drie waren komt door het geldende kiesstelsel volgens "Imperiali", dat ongunstig uitvalt voor kleinere partijen. Op 13 december werden deze verkiezingen dan gehouden, echter geboycot door de partij van de Nederlandstaligen. Daarom, en omdat van de opgekomen kiezers (opkomen is in België nog altijd verplicht) tientallen procenten blanco of ongeldig stemden, viel Thiéry het aantal stemmen dat hij kreeg vies tegen. Bovendien had hij er een Franstalige mededinger bij gekregen: de lijst "La Droite", waarvan de kandidaten hadden laten weten dat er aan het Nederlandsonvriendelijke taalgedrag van Thiéry en de zijnen maar eens een einde moest komen.

Taalwet nu wel nageleefd

Omdat het versturen van de oproepbrieven bij deze verkiezing in handen was van de dienstuitoefenend burgemeester De Bruycker, hadden nu alleen de Franstaligen die daarom verzocht hadden er een in het Frans ontvangen. We zijn benieuwd hoe de Vlaamse regering met deze verkiezingsuitslag om zal gaan en of zij de verwachte uitverkiezing van Thiéry door de nieuwgekozen Franstalige raadsleden weer ongedaan zal maken.

Jan Heitmeier (met dank aan Steven Utsi, Michel Roelens en Renaat van Beek, allen van de VVB).

Geen burgemeester Thiéry

Waarschuwing aan Amsterdammers

Wethouder Kukenheim (D66)

Het door het anti-Nederlandse D66 beheerste stadsbestuur van Amsterdam heeft een begin gemaakt met het verengelsen van de kinderopvang in de Nederlandse hoofdstad. Als reden gaf de wethouder van onderwijs van deze vreselijke partij, Simone Kukenheim, op, dat de kinderen zo vroeg mogelijk leren wennen aan een tweede taal. Een tweede taal? Worden er in Amsterdam niet genoeg tweede talen gesproken: Turks, Arabisch, Spaans, Chinees, Portugees, Bulgaars, Russisch, om er zo maar enkele te noemen? Nee, om die talen gaat het de wethouder natuurlijk niet. Daar heeft deze nieuwlichtster niets mee op. Het gaat vanzelfsprekend om Engels, door D66 uitverkoren om de toekomstige officiële taal van Nederland te worden, te beginnen in Amsterdam. Eerst nog naast het Nederlands maar zodra de jeugd het Engels net zo goed beheerst als het Nederlands, in plaats van onze geliefde taal. Wethouder Kukenheim wordt in haar pogingen de Nederlandse taal om zeep te helpen van harte gesteund door de in Amsterdam woonachtige Engelstaligen, die vaak niet de moeite hebben genomen om ook maar één woord Nederlands te leren en het na de aankondiging van de stadsbestuurster helemaal niet meer zullen doen. Nu wordt Engelsonkundige Nederlanders door deze lieden hier en daar al de mantel uitgeveegd en wagen zij het om op hoge toon te eisen dat zij zich in hun taal tot hen richten, denk maar eens aan de bezetters van de universiteit van Amsterdam, aan het begin van dit jaar. De plannen van de hoofdstedelijke afdeling van D66 gaan ver. De plaatselijke leider van het foute gezelschap, Jan Paternotte, heeft nog niet zo lang geleden al eens voorgesteld om alleen nog maar tweetalige Nederlanders als ambtenaar aan te stellen, met uiteraard het Engels als een van die talen en verder ook personen die alleen maar Engels spreken. Wat het FDF is voor Brussel, is zo langzamerhand D66 voor Amsterdam! Overigens kan D66 deze plannen niet zonder voldoende steun in de gemeenteraad uitvoeren, maar voor het verengelsen van de kinderdagverblijven heeft wethouder Kukenheim zich reeds verzekerd van de medewerking van coalitiegenoot VVD en oppositiepartij PvdA. Burgers van Amsterdam, deze politieke partijen zijn levensgevaarlijk voor uw toekomst als Nederlandstaligen. Knoop dat in uw oren, zodat u als het eenmaal te laat is en u in uw eigen stad niet meer terecht kan in uw eigen taal, niet kan zeggen: "We hebben het niet geweten".

Volgende zaak/Next case

Nu de basisscholen sprong voor sprong mogen overschakelen op Engelstalig onderwijs, zal de volgende poot onder onze taal worden omgezaagd. De Rotterdamse rechtbank zal begin 2016 een aanvang nemen met het behandelen van burgerlijke zaken betreffende de zeevaart in de Engelse taal indien beide partijen daarom verzoeken. Het gaat om een proef die anderhalf jaar zal duren. Taalverdediging neemt aan dat dan bekeken zal worden of de proef succesvol was. Aan de uitkomst daarvan hoeft niet te worden getwijfeld. Nu al staat vast dat de proef succesvol zal zijn. Buitenlandse personen en bedrijven zullen gretig van deze mogelijkheid gebruik maken en de betrokken Nederlandse gedaagden zullen graag hun Engelse taalkennis in woord en geschrift tonen. Veel (internationaal werkende) Nederlandse ondernemingen zullen al uit zichzelf een procedure in het Engels aanvragen. De minister zal na de proeftijd met een wetswijzigingsvoorstel komen om het gebruik van de Engelse taal in het rechtsverkeer mogelijk te maken wanneer een van de partijen in een burgerlijke zaak, de verdachte in een strafzaak of de klager in een bestuurszaak daarom verzoekt. De media zullen worden ingeschakeld om de bevolking voor te houden dat deze wetswijziging een grote stap voorwaarts is en aangeven dat ons land in dezen in Europees verband een voortrekkersrol vervult. Wat betreft die zeevaartzaken verwacht Taalverdediging dat na enige tijd de mogelijkheid om die nog in het Nederlands te voeren zal komen te vervallen, bij gebrek aan belangstelling. Zo zaait het Engelse taalgezwel zich verder uit over de Nederlandse samenleving. Wat volgt? Vergaderingen van de gemeenteraad in het Engels? Het is voor in taal- en cultuurontwikkelingen belangstellende buitenlanders een boeiende tijd. Zij kunnen in Nederland getuigen zijn van het in vrij korte tijd overschakelen van een ontwikkelde samenleving op een vreemde taal. Niet gedwongen door een buitenlandse bezetter, maar door de eigen gevestigde orde, die eensgezind de eigen taal om zeep helpt. Dit zonder noemenswaardige kritiek van het volk of zijn vertegenwoordigers. Ongekend, ongezien en ongehoord!

Verengelsing in sneltreinvaart

Nieuw Engelstalig plaatsnaambord op stationsperron

We wezen er in onze Nieuwsbrieven van het afgelopen jaar al vaak op: bij de Nederlandse Spoorwegen, met als eigenaresse de Nederlandse Staat, gaat het Nederlands, samen met de laatste in Nederland gebouwde treinen, naar de schroothoop. Met name op stations waar treinen naar het buitenland vertrekken is de wissel naar het Engelstalige spoor omgezet. Het station van Luchthaven Schiphol is hierbij de koploper. Na de op de perrons aangebrachte mededelingen, de inlichtingenkiosken, de kaartautomaten en het grote verlichte vertrektijdenbord, is nu de officiële stationsnaam aan de beurt. Op 13 december is de neutrale naam "Schiphol" vervangen door "Schiphol Airport". Dit heeft grote gevolgen. Tot dusver werd het station in de binnenlandse treinen omgeroepen in twee talen. Eerst: "Volgende station is de luchthaven Schiphol" en daarna: "Next station Schiphol Airport". In de treinen naar en van Brussel en Parijs kwam daar nog achteraan: "Prochain arrêt gare de Schiphol aéroport". De volledig Nederlandse mededeling hoeft nu niet meer. Het omroepbericht wordt: Volgende station, Next station: "Schiphol Airport". Als de wagenbegeleider haast heeft, kort hij dit dan af tot: "Schiphol Airport next". En zo verdwijnt er weer een stuk Nederlands langs de ijzeren baan. Wat volgt?

Op en top Nederlands

Op 13 oktober is op een feestelijke bijeenkomst in het perscentrum aan het Binnenhof in Den Haag het nieuwe vertaalboek "Op en top Nederlands" ten doop gehouden. Het boek, uitgegeven door onze vrienden van Stichting Nederlands, bevat de vertaling van vele in onze taal geduwde en binnengeglijpte Engelse woorden. Ondanks de, of misschien wel vanwege de hevige verengelsing van Den Haag was het samenzijn goed bezocht, onder anderen door onze secretaris Thomas Hoevers, die ter plekke meteen een exemplaar van het boek voor Taalverdediging heeft aangeschaft.

Elsevier

Onze onvermoeibare activist Marius Elders, bekend in Eindhoven en zeer verre omgeving, vanwege zijn niet aflatende strijd tegen de vervuiling van onze taal, heeft zijn pijlen dit keer gericht op het weekblad Elsevier. Ook in dit blad stroomt het Engels de spuigaten uit. Marius' kritiek werd in het derde nummer van november in de Elsevier afgedrukt.

ELSEVIER

ELSEVIER 28 NOVEMBER 2015

Taal

Uit het artikel getiteld 'De juf moet Duits praten' (7 november, pagina 52) blijkt dat de kennis van de Nederlandse taal bedroe-

vend slecht is. Men spreekt een taal. Vergelijk het met Frans: *On parle français*, of met Duits: *Man spricht Deutsch*.

Van de gelegenheid wil ik tevens gebruikmaken om het onnodige Engels in *Elsevier* eens aan de kaak te stellen. *Elsevier* zou voorop moeten lopen met goed en oorspronkelijk Nederlands. Termen als 'crash' (ramp), 'smartphone' (slimme telefoon), 'live' (rechtstreeks), 'matchfixing' (wedstrijdbedrog), 'deal' (akkoord), om er maar eens een paar te noemen, stuiten mij deerlijk tegen de borst.

Mag ik op beterschap rekenen? *M.J.A. Elders, Eindhoven*

Turkse popmuziekzender

Op 11 november heeft de Nederlandse staatssecretaris van Tweektalig Basisonderwijs en Mediazaken, Sander Dekker, de Nederlandse publieke omroep verboden om een Turkse popmuziekzender te beginnen. Taalverdediging schreef hem daarover volgende brief:

“U heeft de publieke omroep verboden om een Turkse popmuziekzender in het leven te roepen. Dat vindt Stichting Taalverdediging een goed besluit. Zulk een zender zou een belemmering vormen voor de van oorsprong Turkstaligen om in te burgeren in Nederland en zou het Nederlandstalige karakter van de samenleving schade berokkenen.

Nu zijn er zenders van de publieke omroep waarop (vrijwel) uitsluitend Engelstalige muziek te beluisteren is. Is u met Stichting Taalverdediging van mening dat deze uitzendingen de van oorsprong Engelstaligen in Nederland belemmeren om in te burgeren in onze samenleving en is u verder met Stichting Taalverdediging van mening dat deze uitzendingen het Nederlandstalige karakter van de Nederlandse samenleving aantasten? Zo ja, is u daarom voornemens de publieke omroep te gelasten het percentage Engelstalige muziek op de publieke zenders te beperken, en zo nee, waarom niet?”

Naschrift: We zijn zeer benieuwd hoe deze uiterst progressieve staatssecretaris zich hieruit redt. Zou hij namelijk wel het Turks en niet het Engels op de radio willen beperken, dan maakt hij zich regelrecht schuldig aan DISCRIMINATIE! En dat kan hij zich natuurlijk niet veroorloven, of...

Amandelvrije amandelkeekjes van Appie

Albert Heijn is gevoelig op de vingers getikt door een keuringsorgaan van de Europese Unie, zo meldt ons kritische kaderlid Kees Ruig. Hij volgt de ontwikkelingen rond de Engelstalige naamgeving van de Basic-artikelen van de grootgrutter op de voet. In de vorige Nieuwsbrief meldde hij al ontdekt te hebben dat de aanwezigheid van deze spullen in de schappen alleen voor de goedkope sier is. Albert Heijn biedt ze aan om koopjesjagers te lokken, maar als die eenmaal binnen zijn, wordt stiekem gehoopt dat deze klanten toch kie-

zen voor de duurdere merkartikelen. Daarvoor worden de verpakkingen van de Basic-producten zo onaantrekkelijk mogelijk gemaakt, onder andere door ze een Engelse naam te geven. De bedenkers van deze namen zijn echter zelf niet zo goed in deze vreemde taal en maken nogal eens fouten. Zo ontdekte het Europese keuringsorgaan, op het spoor gebracht door de verbruikersrubriek van de Tros-televisie, RADAR, dat in de keekjes met de naam “Almond Cakes” (vertaald: Amandelkeekjes) helemaal geen amandel voorkomt. Er werd aangeraden weer gebruik te maken van de oude Nederlandse naam “Gevulde Koeken”. De Europese keuringscommissie vermeldt jammer genoeg niet wat er dan wél in zit. Dat zal dus voorlopig wel geheim blijven.

Rijksuniversiteit van Groningen wil China verengelsen

De Rijksuniversiteit van Groningen (RUG) heeft de smaak goed te pakken. Nu het Nederlands in de eigen universiteit grotendeels uit de collegebanken is verbannen, wil de leiding van de wetenschappelijke instelling haar taalzieke vleugels uitslaan naar de Volksrepubliek China om de boel daar ook te verengelsen. In de miljoenenstad Jantaaï komt daarom een vestiging van de RUG onder de naam “University of Groningen Yantaaï”. Chinese studenten kunnen er tegen een bedrag van 12.000 euro per jaar een studie volgen... in het Engels. Na het verwoesten van het Nederlands als universiteitstaal in de stad Groningen wordt nu de strijd aangegaan tegen het Chinees in China.

De Chinese metropool Jantaaï

De vernietiging van de Nederlandse taal

Sinds afgelopen zomer is Taalverdediging een zeer actieve en niet minder gemotiveerde strijder rijker. Het is de heer N. Kats uit Dommelen (Noord-Brabant). Hij is gepensioneerd leraar en schrijft al geruime tijd bestraffende brieven naar taalvervuilers. Zeer onlangs heeft onze nieuwe activist een werkelijk bijzondere en uitvoerige open brief naar minister-president Rutte gestuurd. Hieronder een gedeelte uit de belangwekkende inhoud:

Een volk zonder trots kan zich ook niet schamen

Aan alle kanten worden in dit land jong en oud bestookt met ongevraagd zwerf-Engels, zonder dat de bedieners hiervan zich afvragen of dit door de grote meerderheid van de ontwikkelde burgers wel op prijs wordt gesteld (zwerf-Engels: afgeleid van zwerf-vuil). De Nederlandse taal heeft het in het verleden al eerder zwaar te verduren gehad. We kennen de perioden van de Franse gekte en van het Duitse aanslijmen. Ik ken geen enkel volk in Europa dat de moedertaal volstopt met onnodig Engels. Wie zijn de bedenkers van zwerf-Engels? In het algemeen zijn deze lieden in twee soorten te verdelen.

Ten eerste de gemakzuchtigen die te beroerd zijn om voor een binnenrollend Engels woord of een binnenrollende Engelse uitdrukking naar een passend Nederlands equivalent te zoeken.

Ten tweede de aanstellerige statuslopers van half-intellectuelen die willen tonen dat ze ook "gestudeerd" hebben. Deze groep interessant-doeners noem ik korthedshalve "hintels".

Deze hintels vind je vooral bij de omroepen, kranten en tijdschriften. Verder in het bedrijfsleven, zoals de supermarkten en warenhuizen. Ook in het hulpverlenerswereldje en ten laatste, maar niet ten minste, in het hoger en middelbaar onderwijs. Het zwerf-Engels dat onze ogen en oren uit komt, wordt gekenmerkt door slechte uitspraak, onzekere presentatie en amateurisme, waaruit blijkt dat deze taaldwepers slecht zijn opgeleid.

Credo, uit de ontwikkelingspsychologie – De moedertaal is de basis van het individuele denkvermogen. Van daaruit ontwikkelen zich het intellect en de gevoelens. Wie de moedertaal vernietigt of misvormt, richt onomkeerbaar de persoonlijkheidsontwikkeling te gronde. Dit vernietigingsproces is in Nederland al jarenlang aan de gang. De jonge mensen worden gedwongen om te veranderen in halffabricaten, die zonder veel geestelijk-emotionele diepgang versnipperd door het leven zullen zwalken. In principe is het schoolonderwijs door de leerplichtwet in Nederland goed geregeld. Via de basisschool en daarna de scholen voor het vervolgonderwijs wordt er getracht om bij jonge mensen een evenwichtig en harmonisch functionerend Nederlands taalgevoel aan te brengen. Hierdoor wordt de jonge mens in staat gesteld om te kunnen genieten van Nederlandstalige boeken, films, toneelstukken en humor. Even belangrijk is het tot zich kunnen nemen van informatie, of informatie "versturen" (communicatie).

Voor normale mensen die in Nederland grootgebracht zijn, is het pijnlijk indien ze bestookt worden met taalvreemde woorden of zinnenetjes. Zij hebben niets met *detlajn*, *awart* of *santwigsprejat*. Ze verwachten: slui-

tingsdatum, prijs en Heinz-boterhambeleg. Bij een sportdag van de basisschool heb ik nog nooit een kind horen zeggen: "Moeder, met hardlopen heb ik de eerste awart gewonnen...!"

Er wordt door hintels een gevestigd taalpatroon en denkvermogen aangetast. Bij de nietsvermoedende ontvanger zaait dit twijfel en onzekerheid. Is het niet bewust, dan wel onbewust. Er wordt bovendien een scheiding aangebracht bij de bevolking. De opgefokte elitair, tegenover de zich "dom" voelende mens die niet mee kan komen in het wereldje van zwerf-Engels. Door dit statusgedoe van vele hintels voelen die burgers zich buiten de samenleving geplaatst. Niet alleen de lager opgeleiden, maar ook degenen die absoluut geen aanleg hebben voor de moeilijke taal Engels. We verwachten toch ook niet van onze medemensen dat ze allemaal goed piano kunnen spelen?

De grootste leugen die hintels de wereld in sturen is de goedkope smoes: "Een taal is nu eenmaal in beweging". Dat klopt, indien de ontwikkeling "van binnenuit" komt. Bij het ontstaan van de digitale wereld behoren ook de bijbehorende digitale technische gebruikstermen. Zo was het eeuwen geleden ook met de nieuwere muziek, die voor een deel uit Italië kwam. Een Chinees en een Argentijn weten precies wat er bedoeld wordt met Allegro Moderato. In onze tijd wordt Engelse rotzooi van bovenaf opgelegd en dan is er geen sprake van: "een taal in beweging".

Dan hier een juridische vraag: Is er een wezenlijk verschil tussen het ongewild meeroken als niet-roker, én het ongewild meeluisteren naar zwerf-Engels?

Nog een juridische vraag: Een inburgeringscursus kost op dit moment € 1200,-, waarbij voor examenkosten nog eens 350 euro wordt gerekend. Indien de cursist na het examen ontdekt dat woorden als uitverkoop, treinkaartje, kinderen, contant geld, buitengewone zorg niet meer worden gebruikt, maar vervangen zijn door: sale, trainticket, kids, cash en intensive care, voelt hij zich natuurlijk beduvelid. Mag hij dan terugbetaling eisen van zijn cursus- en examengeld?

Zou de huidige taalvernietiging te stoppen zijn? Jawel, de overheid zou een taalcommissie met vergaande bevoegdheden kunnen benoemen, om al dat zwerfvuil op te ruimen en nieuw zwerfvuil te voorkomen.

Ontheiliging van de Olympus

Olympisch Stadion (1928)

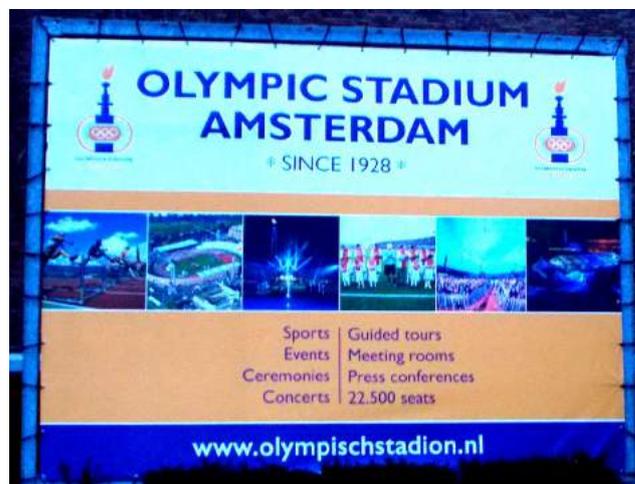
In de zomer van 1928 werden de Olympische Spelen in Amsterdam gehouden. Daarvoor werd in het zuiden van de stad een groot stadion gebouwd. Na deze Spelen gebruikte men de arena voor allerlei sporten, zoals voetbal, atletiek, paardensport en wielrennen. In de jaren tachtig was het gebouw zo in verval geraakt dat de gemeenteraad besloot het te slopen. Daarmee zou het enige Olympische stadion in Nederland verdwijnen. Om dit te voorkomen, begonnen enkele moedige Amsterdammers, de heren Kranenberg, Mulder en Roffel, een actie om het stadion te redden. Dat lukte. Het stadion werd in volle luister hersteld en op 13 mei 2000 feestelijk heropend.

Eregalerij

In de hoofdingang richtte men een Eregalerij in voor alle Nederlandse Olympische kampioenen uit de geschiedenis, waarvan de namen op de muren werden aangebracht. Keurig in het Nederlands, de taal waarin het Nederlandse volk hen had aangemoedigd en toegejuicht. Tijdens de winterspelen van 2014 in Sotsji werden er door de vaderlandse sporthelden zo veel gouden plakken behaald dat de muren vol raakten. Daarom besloot de stadiondirectie de ruimte opnieuw te laten inrichten en nieuwe glazen voorzetwanden aan te laten brengen, waarop, door een andere indeling, nog voor een eeuw extra ruimte was geschapen om de namen van de toekomstige kampioenen te vermelden.

“Hall Of Fame”

Onlangs werd de ruimte opengesteld en wat zagen de bezoekers tot hun verbijstering: de Eregalerij was omgedoopt tot “Hall Of Fame” en de sporten waarin de kampioenen hadden meegedaan, de wedstrijnderdelen alsmede de steden waar de Spelen waren gehouden, stonden uitsluitend in het ENGELS vermeld! Daarmee zijn de barbaren die het in Amsterdam voor het zeggen hebben, net een stap te ver gegaan. Dit betekent ontheiliging van het stadion! Hier moet massaal tegen geprotesteerd worden. Een groot aantal kampioenen is inmiddels heengegaan en zij worden door de taalslopers postuum geschoffeerd, terwijl de nog in leven zijnde sporters door deze afschaffing van hun taal in de sport-tempel diep worden beledigd.

Het grote bord bij de ingang. Ook hier geen Nederlands

Taalverdediging zal hen binnenkort aanschrijven met het verzoek een protestbrief te ondertekenen, die dan naar diverse sportinstellingen en hoogwaardigheidsbekleders zal worden gestuurd. Ook zullen we contact opnemen met vooraanstaande sportcommentatoren, zoals de heer Mart Smeets, om hen te verzoeken hun stem tegen deze extreem onsportieve daad te verheffen. Zo gaat men niet om met onze kampioenen en hun taal !

“Hall of Fame” alles uitsluitend in het Engels

NEDERLANDS/LANDSTAAL

Waar hielden onze vrienden van Nederlands/landstaal zich de afgelopen herfst mee bezig? Uit het oktobernummer van hun maandelijkse uitgave plukten wij de volgende onderwerpen: Vraaggesprek met Geert Joris van de Taalunie over het Drongo-festival in Utrecht, het Engeltalige gebrouw van de Gentse bierbrouwerij Gruut, de viering van 25 jaar Duitse eenheid in Brussel in het Engels, "car free day" de autovrije dag in Brussel en het twijfelachtige taalbeleid van de supermarktketen Colruyt. Wie deze artikelen wil lezen kan zich aanmelden:

E-post: nederlandlandstaal@vzb.org
Telefoon: (0032)(0)37768219
Postadres: Kuiperstraat 66,
9100 Sint-Niklaas (B)

Nieuwsbrief ook digitaal

Taalverdedigers die de Nieuwsbrief niet alleen op papier willen ontvangen maar ook in kleur via het internet, verzoeken wij ons daarover een berichtje te sturen. Vermeldt u daarbij alstublieft duidelijk uw e-postadres. Wij zetten uw e-postadres dan tevens op onze digitale verzendlijst voor zogenaamde "digiTaalussendoortjes", zodat wij u tussen de Nieuwsbrieven door berichten van belang over de taal kunnen zenden.

Verkeerde colofon in vorige Nieuwsbrief

De technicus die onze Nieuwsbrief in elkaar zet heeft bij de samenstelling van de vorige Nieuwsbrief (2015-3) per abuis een verouderde colofon geplaatst. Hij biedt u hiervoor zijn welgemeende verontschuldigingen aan. Door deze vergissing is aan Taalverdediging gerichte brievenpost naar onze voormalige postbus gezonden. Post.NL heeft deze post weliswaar naar onze nieuwe postbus doorgezonden, maar wel met een vertraging van twee maanden. Wij vonden dit reusachtige pak met post op 19 december in de nieuwe bus en zijn nu druk doende deze post te lezen en te beantwoorden. Dus als u ons geschreven heeft en op het antwoord wacht, nog even geduld alstublieft. Uw post is in vertraagde, maar goede orde ontvangen en u krijgt zo spoedig mogelijk antwoord.

Nieuwjaarswens van de vertaalgroep

De voorzitter van onze vertaalgroep, Han Maenen, is dusdanig aan de beterende hand, dat hij verwacht binnenkort zijn werkzaamheden te kunnen hervatten. De vertaalgroep hoopt in de volgende Nieuwsbrief weer te kunnen uitpakken met een verse lading vertaalde woorden.

De leden van de vertaalgroep wensen u een voorspoedig 2016!

STICHTING TAALVERDEDIGING

Postbus 7837, 1008 AA Amsterdam

E-post: info@taalverdediging.nl

Webstek: <http://www.taalverdediging.nl>

Voorzitter: M.R. Bas, secretaris: T. Hoevers,
penningmeester: D.S.P. Mantione,
plaatsvervangend penningmeester:
M.C. Heitmeier

Bankrekening:
NL86INGB0007412861 te Voorschoten

Het begunstigersbedrag met abonnement
Nieuwsbrief is vanaf €15,- per jaar
Giften zijn dikwijls voor Nederlandse ingezetenen aftrekbaar bij de belasting.

De Stichting is erkend als
Algemeen Nut Beogende Instelling
Stichting Taalverdediging is statutair politiek,
godsdienstig en maatschappelijk neutraal
en ontvangt geen overheids subsidie
ISSN: 2211-5013